

LABURPENA

I. NAZIOARTEKO

Munduko ekonomia apirileko Konfinamendu Handian erori zeneko minimoak atzean uzten hasi da, pandemia hedatzen ari den arren.

II. ESPAINIARRA

Lehen hiruhilekoan izandako beherakada areagotu egin da. Espainiako ekonomia atzeraldi teknikoan sartu da, alarma-egoera amaitu ondoren hobekuntza zantzuak ikusteko zain.

III. EAE-KOA

Euskadiko ekonomia gutxiago jaitsi da turismoarekiko eta aisialdiari lotutako zerbitzuekiko mendekotasun txikiagoa duelako. Araba. Gehien zigortutako lurraldea.

IV. BIZKAIKOA

Kontsumoaren beherakadak eta mugikortasunaren murrizketek barne-ekonomiaren beherakada eragin dute. Lurraldeko industria-sektorearen indarra jarduera berreskuratzeko funtsezko faktoreetako bat izango da.

V. FISKALA

Zerga-bilketaren beherakada hasieran aurreikusitakoa baino txikiagoa izango da. Zehazki, urrian LHEK-k egindako behin-behineko estimazioak Bizkaian -%13,6ko jaitsiera aurreikusten du, eta EAE osoan -%13,3koa.

COVID-19ren agerpenak eragin duen krisi sanitario, ekonomiko eta sozialari aurre egiteko, Bizkaiko Foru Aldundiak zenbait neurri proposatu ditu, Bizkaian enplegua eta jarduera ekonomikoa sortzeko lehentasunezko helburuarekin.

Emitza horiek lortze aldera, hiru jarduera-ardatz nagusi ezarri dira, eta bakoitzak proiektu zehatz batzuk ditu:

1. Enplegua eta jarduera ekonomikoa berreskuratzeko eta sortzeko.
 - ✓ Bizkaia dorrea, enpresa-hazitegia eta ekintzailatzarako nazioarteko zentroa.
 - ✓ Tokiko merkataritzaren digitalizazioa bultzatzea, sektorearekin eta BBKrekin egindako akordio bidez.
 - ✓ 42 Bizkaia Eskola Proiektua, Telefonicarekin partekatua, planetako programazio-eskola berritzaileena hartzeko (29 campus mundu osoan eta 700 ikasle Bizkaian). 5 milioi euroko inbertsioa.
 - ✓ BFAren enplegu-planaren jarraipena. Manten programak, Kontrata30, autoenplegu-programa.
 - ✓ Invest in Biscay atari digitala abian jartzea, munduko enpresek Bizkaian inbertitzeko eta instalatzeko behar den informazioa emanez.
2. Gizarte-ekintzaren hobekuntza eta eguneratzea.
 - ✓ Etxean, teknologian oinarritutako laguntza- eta zainketa-sistema bat eskaintzea, bertan irauteko.
 - ✓ Laguntza zentroen sarea eraldatzea. Horretarako, egungo sarea bultzatu eta zentroen tipologia ezarri behar dira, etxe baten ahalik eta antzekoenak.
 - ✓ Profesional sozio-sanitarioen kualifikazioa eta prestakuntza bultzatzea.
3. Bizkaia berdea, digitala eta eskualdeen arteko berdintasun handienekoa lortzea.
 - ✓ Azken belaunaldiko banda zabala lurralde osora hedatzea. 10 milioi euroekin lizitatutako proiektua.
 - ✓ Bizikletaren aldeko apustua egitea, mugikortasun hobea, antolatuagoa, eraginkorragoa, iraunkorragoa eta erosoagoa lortzeko garraiobide gisa.
 - ✓ NBERen Garapen Iraunkorreko Helburuekin (GIH) lerrokatutako fiskalitatea ezartzea.

NAZIOARTEKO EKONOMIA

2020an pandemia hedatu izanak eta ekonomiaren beherakadari eusteko beharrezko neurriek lazki aldarazi dute bilakaera ekonomiko globala. Jarduerak eta enpleguak beherakada handia izan dute, eremu geografikoen arabera zabaldua, eta bereziki handia izan da beherakada hori zerbitzuen sektorean.

Atzeraldi horren eraginez, zerbitzuen kontsumoa eta ekoizpena nabarmen murriztu dira.

Alde batetik, borondatezko gizarte-urruntzeak, beharrezko konfinamenduek, diru-sarreraren galera bortitzek eta kontsumitzaileen konfiantzaren ahultzeak eskari agregatuaren shock orokorra eragin dute.

Bestalde, enpresek inbertsioa murriztu dute, eskariak behera egin duelako, hornidurak eten direlako eta errentagarritasun-aurreikuspenen inguruko ziurgabetasuna dagoelako.

Mugikortasuna ere murriztu egin da, batez ere nazioartean, eta, hainbestez, txikizkako merkataritzaren eta aisialdiarekin loturik dauden beste sektore batzuen jarduerak behera egin du.

Kolpe handia lan-merkatuari. Jardueraren beherakada nabarmenak eragin katastrofikoak izan du munduko lan-merkatuan, nahiz eta herrialde batzuek (batez ere Europakoek) neurriak eta programak ezarri dituzten ondorioei aurre egiteko.

Nazioarteko merkataritzaren uzkurtzea. Desazelerazioa sinkronizatua izan denez, mundu osoko herrialdeek barnean jasandako nahasmenduak areagotu egin dira. Adibidez, nazioarteko merkataritza ia %3,5 uzkurtu zen urtetik urtera lehen hiruhilekoan.

Inflazioa gutxitzea. Ekonomia aurreratuetan, urteko lehen seihilekoan eskari agregatuaren beherakadak prezioen gainean eragindako beheranzko presioak, erregaien merkatzearen ondorioei gehituta, aise konpentsatu du eskaintzaren etenei egotz dakiekeen kostuen goranzko presio oro.

Baikortasunerako datu gisa, krisiari aurre egiteko politika ekonomikoaren arloko neurriek kalte ekonomikoa mugatu eta finantza-merkatuen gogoia hobetu dute. Izan ere, finantza-baldintzak aldendu egin dira ekonomia aurreratuetan eta, neurri txikiagoan, merkatu emergenteetan.

Krisia hasi zenetik hainbat herrialdek sektore fiskalean eta finantzarioan zabaldutako erantzun neurriek, batzuk benetan berriak, galera okerragoak aurreikusi dituzte epe laburrean.

Europako ekonomia bat-bateko atzeraldian sartu da 2020ko lehen seihilekoan, Bigarren Mundu Gerraz geroztiko produkzioaren uzkurtze sakonenarekin.

Adierazle batzuek iradokitzen dute euro-eremuko ekonomiak bere ahalmenaren %25 eta %30 artean azpitik jardun duela konfinamendu handieneko aldian.

Nolanahi ere, datuek erakusten dute oso asimetrikoa dela herrialdeen eta industrien arteko inpaktua.

Lehen hiruhilekoan BPGa -%3,0 inguru uzurtu zen euroaren eremuan eta -%2,5 EB osoan, eta bigarren hiruhilekoari dagokion beherakada are handiagoa izan da (-%15,0 eurogunean eta -%14,1 EB osoan), "blokeo-aldia" luzeagoa izan baita lehen hiruhilekoarekin alderatuta.

Adibidez, apirilean, industria-ekoizpenak -%28,6 egin zuen behera eurogunean, eta -%27,7 EB osoan, urte arteko datuei dagokienez.

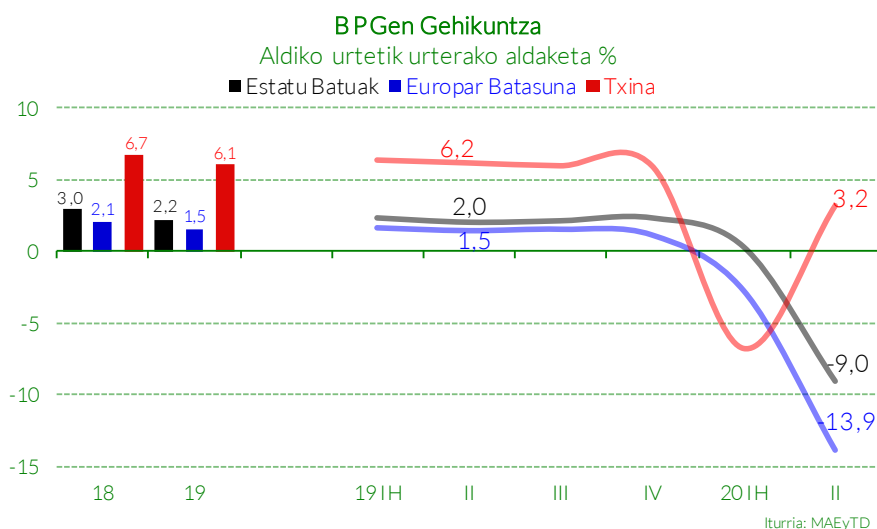
Ordutik, adierazleek iradokitzen dute jarduera ekonomikoak bultzada hartu duela murrizketak pixkanaka ezabatzen joan ahala, eta baliteke okerreza igaro izana.

Hala ere, ezarritako gizarte-urruntzeari doazkion neurri jarraituek ondorioak izaten jarraituko dute, batez ere pertsonen arteko harremana eskatzen duten sektoreetan. Orain arte iragarritako zerga- eta diru-politikako neurriek hein batean arindu dute egoera, baina litekeena da kaudimengabeziak eta enplegu-galerak gertatzea estatu kideetan.

Infekzioen tasak gora egiten jarraitzen du mundu osoan, batez ere AEBetan. AEBn eta gorabidean dauden merkatuetan, munduko egoera hondatu da, eta Europako ekonomiarentzat oztopo izatea espero da.

Hazkuntzaren eboluzioa arlo ekonomikoaren arabera

ELGAren datuek agerian uzten dute koronabirusaren eragina orokorra dela. Erakunde horretako herrialde guztien BPGren hazkundea -%10,6 jaitsi zen bigarren hiruhilekoan hiruhilekoen artean (-%1,9 lehen hiruhilekoan) eta -%11,7 urte artean (-%0,9 aurreko hiruhilekoan).

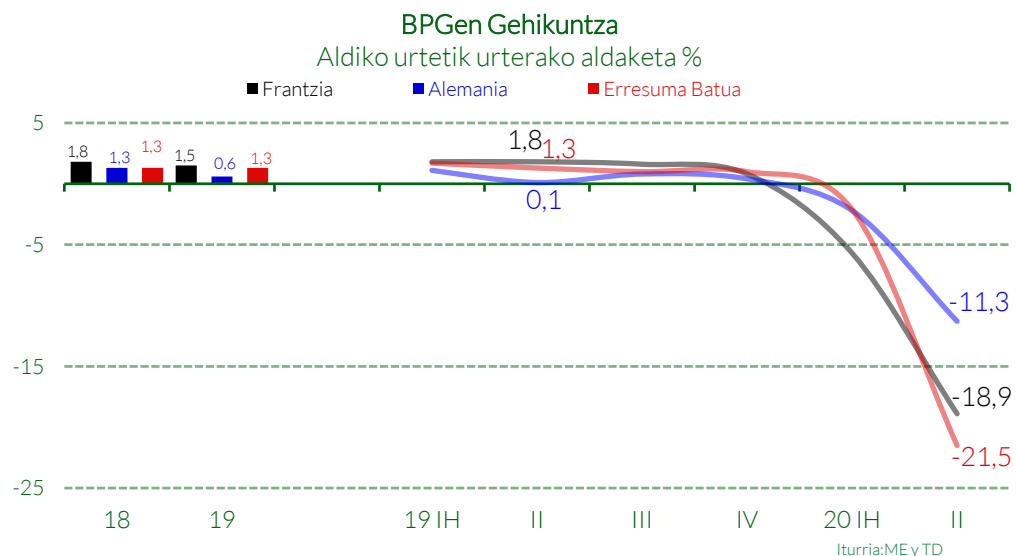

Txina da pandemia sortu zen herrialdea. Hori dela eta, lehen hiruhilekoan gehien zigortutako herrialdea izan zen, urtetik urterako $-6,8\%$ ko beherakadarekin (lehen beherakada 1976tik), eta, hala ere, bigarren hiruhilekoan hazkunde-tasa positiboa izan zuen herrialde bakarra izan zen ($3,2\%$), analisten iragarpenak gaindituz.

Japoniak hiru hiruhilekotan jarraian izan du beherakada, eta urteko bigarren hiruhilekoan $-10,1\%$ jaitsi zen urte batetik bestera. Izan ere, kontsumoa (BPGren 60%) $-8,3\%$ jaitsi zen, eta esportazioak ere $-18,5\%$ jaitsi ziren.

Pandemia geroago iritsi zen Estatu Batuetara, eta horregatik izan zen urteko lehen hiruhilekoan positiboan iraun zuen herrialde bakarretakoa. Baina gaur egun kaltetuenetakoa bat da. Hala eta guztiz ere, haien ekonomiak ez du beste batzuek bezainbeste okerrera egin, eta BPG $-9,0\%$ jaitsi da urte batetik bestera, kontsumoan eta inbertsioan eragin bereziarekin.

Europako bigarren ekonomiak, Erresuma Batuak, jardueraren beherakada historikoa jasan zuen, $-21,5\%$ jaitsi baitzen, garaturiko ekonomien artean handiena, Espainiakoarekin batera. Hori guztia EBren behin betiko dibortzioaren atarian gertatu da (abenduaren 31n jazoko baita), Bruselarekin akordiorik lortu ezean irteera latza izateko benetako arriskuarekin.

Europar Batasunean, orain arte, euroguneko herrialdeek gainerakoek baino eragin handiagoa izan dute.

Herrialde zigortuenak lehen hiruhilekoko berberak dira, baina ordena desberdinean. Hala, Espainiak $-21,5\%$ egin du behera urte batetik bestera, Frantziak $-18,9\%$ eta Italiak $-17,7\%$.

EBko motor ekonomiko nagusia, Alemania, ez da maila horietara iritsi, baina hala ere, bigarren hiruhilekoan $-9,7\%$ jaitsi da hiruhilekoen artean, eta $-11,3\%$ urte artean. Hiruhileko horretan, ondasunen eta zerbitzuen esportazioak eta inportazioak asko jaitsi

dira, baita etxeetako kontsumo-gastua eta enpresek makinerian eta ekipamenduan kapitala sortzeko egindako gastua ere.

Koronabirusak ekonomiaren beste alderdi batzuei ere eragin die. Euroguneko inflazioa %1,4an hasi zen, maiatzerako %0,1era jaitsi zen eta ekainean eta uztailean apur bat gora egin ondoren, abuztuan tasa negatiboak izan ditugu (-%0,2). Eta langabezia-tasa etengabe igo da, martxoan %7,2 izatetik abuztuan %8,1 izatera.

Epe motzeko aurreikuspenak

Disrupzio ekonomikoaren irismena zalantzazkoa da oraindik; izan ere, hainbat motatako kanalek (eskaintzakoak, eskarikoak eta finantzakoak) aldi berean jarduten dute, eta horien intentsitatea eta iraupena ezezagunak dira.

Aurreikusitakoak baino ondorio ekonomiko larriagoak. COVID-19 pandemiak jardueran aurreikusitakoa baino eragin negatiboagoa izan du 2020ko lehen seihilekoan, eta errekupeazioa aurreikusitakoa baino mailakatuagoa izango da.

Horrela, Nazioarteko Diru Funtsak aurreikusi du 2020an munduko BPGren beherakada oso nabarmena gertatuko dela (-%4,4), 2008 eta 2009ko finantza-krisian erregistratutakoa baino askoz handiagoa, Depresio Handiaz geroztik izan den mailarik baxuenean. Izan ere, lehen aldiz, eskualde guztiak atzeraldian daude.

Desazelerazio sakona 2020an, errekupeazio partziala 2021ean. Hala ere, inpaktua, funtsean, aldi baterakoa izango litzateke, "Oniritzi" itxurako pronostikoarekin, hau da, beherakada handi batekin, eta, ondoren, pixkanakako susperraldiarekin.

Berreskuratze hori asimetrikoa izango da, neurri batean, txertoaren eskuragarritasunari dagokionez egon daitezkeen aldeengatik. Gainera, desazelerazioak desberdintasuna areagotzea ere eragin dezake; izan ere, langabeziak kalte handiagoa egiten die emakumei eta gutxi ordaintzen zaien langileei eta langile informalei.

Illo horri jarraikiz, aurreikusten da Latinoamerika izango dela 2020an BPGren beherakada handiena izango duen eskualdea, eta 2021erako jarduera aurreratuaren gorakada ere gainerako ekonomia nagusia baino txikiagoa izango dela.

Ekaineko aurreko proiektioei dagokienez, 2020rako atzeraldi ez hain larria aurreikusten da, baina baita sakona ere, bigarren hiruhilekoan ekonomia aurreratuaren BPGk lortutako kopuruak ez baitira proiektatutakoa bezain negatiboak izan, Txinaren susperraldi hasiberriaren eta hirugarren hiruhilekoan susperraldia bizkortuko den zantzuen ondorioz. Ekonomia aurreratu guztien zenbatespenek hobera egin dute, Espainian izan ezik, -%12,8an mantentzen baita.

Europako Batzordearen 2020ko udako aurreikuspen ekonomikoen arabera, euroguneko ekonomia ehuneko izugarrian jaitsiko da 2020an (-%8,7), eta geldialdi ekonomikoa hasieran espero zena baino larriagoa izango dela berretsi dute aurreikuspenak.

Barne Produktu Gordina errela: Aurrikuspenak
(Urteko aldakuntza tasa, %)

	2019	Aurrikuspenak		Diferentzia WEO 06-2020	
		2020	2021	2020	2021
Mundua	2,8	-4,4	5,2	0,8	-0,2
Aurreratutako ekonomiak	1,7	-5,8	3,9	2,3	-0,9
Estados Unidos	2,2	-4,3	3,1	3,7	-1,4
Euro gunea	1,3	-8,3	5,2	1,9	-0,8
Alemania	0,6	-6,0	4,2	1,8	-1,2
Francia	1,5	-9,8	6,0	2,7	-1,3
Italia	0,3	-10,6	5,2	2,2	-1,1
España	2,0	-12,8	7,2	0,0	0,9
Japoia	0,7	-5,3	2,3	0,5	-0,1
Erresuma Batua	1,5	-9,8	5,9	0,4	-0,4
Txina	6,1	1,9	8,2	0,9	0,0
India	4,2	-10,3	8,8	-5,8	2,8
Azaleratutako ekonomiak	3,7	-3,3	6,0	-0,2	-0,2
Brasil	1,1	-5,8	2,8	3,3	-0,8
Mexico	-0,3	-9,0	3,5	1,5	0,2
Errusia	1,3	-4,1	2,8	2,5	-1,3

Iturria: Nazioarteko Diru Funtsak (NDF)-WEO 2020-10

Kontuan izan behar da Nazioarteko Diru Funtsaren eta Europako Batzordearen aurreikuspenen inguruko arriskuak oso handiak direla eta, funtsean, behera egiten dutela. Adibidez, ziurgabetasun handia dago, besteak beste, pandemiaren bilakaerari eta berragerraldien behin-behinekotasunari buruz, hartutako neurri ekonomikoen eraginkortasunari buruz, eta herrialdeen arteko harreman finantzario eta errealei lotutako gainezkatzeko-ondorioei buruz.

Horien guztien artean, infekzio-bolada berri bat litzateke arriskurik handiena, pronostikoaren ustezko gakoetako bat aldatuko lukeena.

Inflazioari dagokionez, petrolioaren eta elikagaien prezioak aurreikusitakoa baino gehiago igo dira, baina aurreikuspen ekonomiko okerragoek eta BEZaren murrizketek eta estatu kide batzuetan hartutako beste neurri batzuek haren eragina konpentsatzea espero da.

Gauzak horrela, euroguneko inflazioa %0,3koa izango da 2020an, eta %1,1ekoa 2021ean. Europar Batasunean, inflazioa %0,6koa izango da 2020an, eta %1,3koa 2021ean.

ESPAINIAKO EGOERA

Espainiako ekonomiak urtariletik martxora bitartean behera egin ondoren, koronabirusaren krisiaren ondorioz, urteko bigarren hiruhilekoan beherakada hori larriki areagotu da, aurreikusi bezala.

Estatistikako Institutu Nazionalaren Hiruhileko Kontabilitate Nazionalaren (CNTR) datuen arabera, 2020ko apirila eta ekaina bitartean, biztanleriaren konfinamendu-aldiarekin eta gobernuak ezarritako alarma-egoeraren ondorioz funtsezkoa ez den jarduera ekonomikoaren geldialdi orokorrarekin bat etorritik, BPGa -%17,8 jaitsi da

aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Bi hiruhilekoan jarraian behera egin duenez, Espainiako ekonomia atzeraldi teknikoan sartu da, baina aurtengo hirugarren hiruhilekoan susperraldia hasiko dela aurreikusten da.

Urte arteko datuei erreparatuz gero, bigarren hiruhilekoan produktua $-%21,5$ hondoratu da, orain arte serie historikoan izan den beherakadarik handienetik oso urrun (2009ko bigarren hiruhilekoan, $-%4,4$).

Pandemiaren ondorioek eragina izan dute barne-eskarian nahiz kanpo-eskarian, eta emaitza negatiboa eragin diote BPGd-aren hazkundeari.

Barne eskaria

Barne-eskaria amildu da, eta horrek ez dauka aurrekaririk. Barne-eskaria BPGd-aren eskari osoaren $\%60$ koa izan da, eta urtetik urterako $-%18,8$ ko beherakada larria izan du 2020ko bigarren hiruhilekoan, urteko lehen hiruhilekoan baino ia 15 puntu handiagoa.

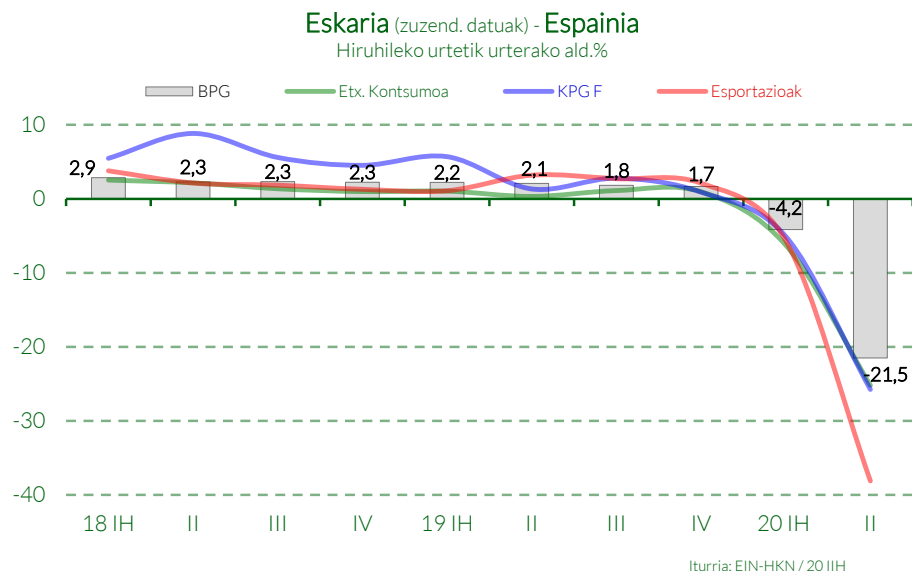
Estatuko eskariaren bi osagai nagusiei erreparatuta, esan beharra dago bi-bien beherakada izugarria izan dela: lehen hiruhilekoan, azken kontsumoko gastua $-%3,7$ jaitsi zen urtetik urterako datuan, eta bigarreanean, berriz, $-%17,8$. Kapital-eraketa gordinaren beherakada, berriz, $-%5,3$ koa izan da lehen hiruhilekoan, urtetik urterako datuari dagokionez, eta $-%25,4$ koa bigarreanean.

Azken kontsumoko gastuaren barruan, eta urtetik urterako datuei erreparatuta, osagai nagusiaren beherakada, hau da, familien gastua, izugarria da bigarren hiruhilekoan, $-%25,2$, eta aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, $-%20,4$ jaitsi da hiruhileko batetik bestera.

Administrazio publikoen gastua, ordea, positiboa da: apiril eta ekain bitartean urte arteko $\%3,1$ hazi da (aurreko hiruhilekoan baino sei hamarren gutxiago), gobernuak gaixotasunaren ondorio sanitario, ekonomiko eta sozialei aurre egiteko hartutako neurrien ondorioz.

Inbertsioari dagokionez, apiriletik ekainera bitarteko kapital finkoaren eraketa gordina $-%25,8$ ra eta $-%22,1$ era jaitsi da.

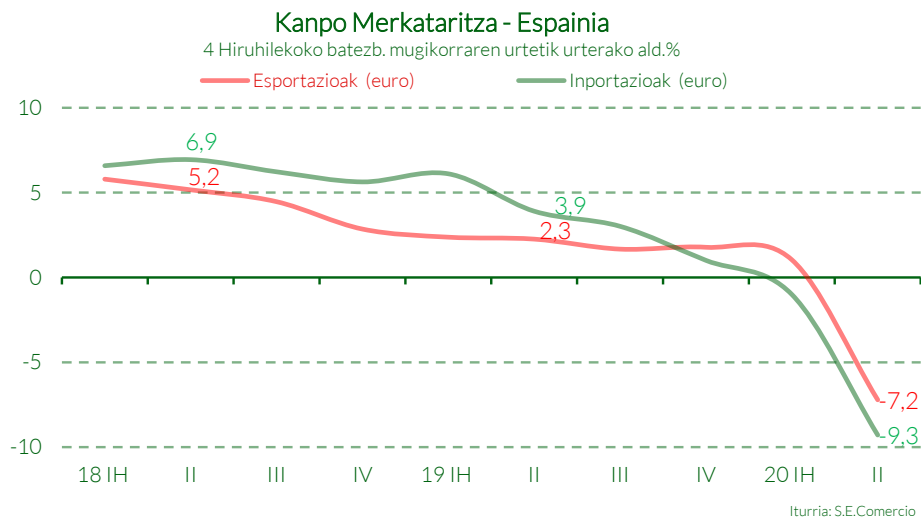
Bigarren hiruhilekoan, KFEGren osagaien artean hondoratzea orokorra eta handia izan da, eta nabarmentzekoa da aktibo finko materialetarako inbertsioaren beherakada, $-%29,7$ ko urte arteko jaitsierarekin. Etxebizitzetan eta bestelako eraikin eta eraikinetan egindako inbertsioa $-%7,0$ jaitsi zen lehen hiruhilekoan, eta $-%27,7$ apiril eta ekain bitartean; makinerian, ekipamendu-ondasunetan eta armamentu sistemetan egindako inbertsioa, berriz, $-%34,2$ ra jaitsi da.

Kanpo eskaria

Kanpoko eskariak ere pandemiaren ondorioak jasan ditu 2020ko lehen sei hilekoan, eta 2020ko bigarren hiruhilekoan -2,7 puntu kendu dizkio BPGd-ari, aurreko hiruhilekoan kendu zizkion -0,2 puntuen aldean.

CNTRen arabera, emaitza horiek urteko bigarren hiruhilekoan izandako beherakada handiengatik izan dira, bai esportazioengatik (-%38,1), bai inportazioengatik (-%33,5). Horrenbestez, okerrera egin dute urtarritetik martxora bitartean izandako emaitza txarrek (-%5,6 eta -%5,4, hurrenez hurren).

Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (SEC) datuek berretsi besterik ez dituzte egiten CNTRek bigarren hiruhilekoan kanpo-merkataritzak izandako okerragotzeari buruz egindako estimazioak. Hala, 2020ko apirila eta ekaina bitartean, Espainiako ekonomiaren esportazioak -%27,7 jaitsi ziren urte batetik bestera, koronabirusaren krisiak eragin duen nazioarteko trukaketen beherakada orokorraren ondorioz.

Hileko datuak hartzen baditugu, ikusten da esportazioen beherakada arintzen joan dela, eta apirileko $-\%39,3$ tik ekaineko $-\%9,2$ ra igaro da.

EBra egindako salmentak $-\%25,7$ jaitsi dira hiruhilekoan, eta munduko gainerako herrialdeetara egindakoak $-\%31,6$. Produktuen arabera, esportazio ez-energetikoak (guztizkoen $\%95,4$) urtetik urterako $-\%25,1$ jaitsi dira, eta ekaina soilik kontuan hartuta, $-\%6,2$. Bestalde, kanpoko produktu energetikoen salmentak $-\%58,1$ jaitsi dira hiruhilekoan eta $-\%45,7$ ekaineko urte artekoan.

Sektoreka, esportazio guztiekiko pisu handiena dutenen artean eta aurreko hiruhilekoan bezala, apiriletik ekainera bitartean elikadurak soilik lortu du emaitza positiboa (kanpoko salmenta guztien $\%23,1$), $\%2,3$ ko igoerarekin. Gainerakoetan, nabarmentzekoak dira erdi-manufakturatuen $-\%17,8$ ko beherakadak (esportazio guztien $\%28,0$), ekipamendu-ondasunen $-\%34,3$ (guztizkoaren $\%19,2$) eta automobilgintzaren $-\%48,5$ (salmenten $\%11,1$).

Ekaineko datuetan, hiru sektore horien beherakada, garrantzitsua izaten jarraitzen duen arren, arindu egin da: $-\%9,7$ koa erdi-manufakturatuen kasuan, $-\%18,3$ koa ekipamendu-ondasunen kasuan eta $-\%5,3$ koa automobilgintzaren kasuan. Elikadurak gora egin du ekainean, eta urtetik urterako hazkundea $\%9,7$ koa izan da.

SECen datuen arabera, inportazioek eta esportazioek beherakada handia izan dute urteko bigarren hiruhilekoan, eta urtetik urterako $-\%32,5$ galdu dute. Inportazio energetikoek ($-\%60,9$) eta ez-energetikoek ($-\%27,9$) egiten dute behera. Ekainean, Espainiak kanpoan egindako erosketen beherakada $-\%20,1$ koa izan da urte batetik bestera (apirileko $-\%37,2$ ko beherakadaren ondoren, hiruhilekoaren hasierarekin alderatuta), 2019ko ekainarekin alderatuta, $-\%57,5$ koa izan baita energia-erosketen beherakada, eta ez-energetikoena, berriz, $-\%13,8$ koa.

Jatorriaren arabera, bigarren hiruhilekoan behera egin dute EBtik eta munduko gainerako herrialdeetatik egindako erosketek ($-\%33,4$ eta $-\%31,5$, hurrenez hurren), 2019ko aldi berarekin alderatuta.

Sektoreei dagokienez, esportazioek eta lehen hiruhilekoan gertatutakoak ez bezala, elikagaien inportazioek ere emaitza negatiboa izan dute, eta 2020ko apiriletik ekainera bitartean $-\%6,0$ jaitsi dira. Era berean, duten garrantziagatik, nabarmentzekoak dira erdi-manufakturatuen beherakada (kanpoko erosketa guztien ia $\%30,0$), ekipamendu-ondasunen beherakada (erosketa guztien $\%22,4$) eta automobilgintzaren beherakada (guztizkoaren $\%7,6$).

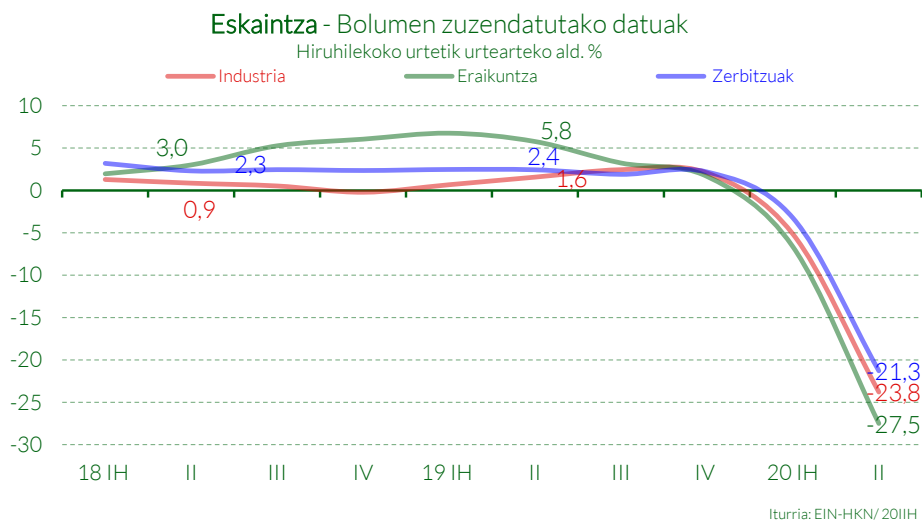
Ekaineko datuekin, kanpoko salmenten kasuan gertatzen den gauza bera gertatzen da, eta hiru sektore horien inportazioek negatiboan jarraitzen duten arren, nolabaiteko hobekuntza ikusten da: $-\%9,4$ ko beherakada erdi-manufakturatuetan, $-\%14,1$ koa ekipamendu-ondasunetan eta $-\%28,2$ koa automobilgintzan. Elikadurak berriz ere zifra positiboak eman ditu ekainean, inportazioak $\%2,8$ igo baitira urte batetik bestera.

Horren ondorioz, merkataritza-saldoak 87,6 milioi euroko superabita izan zuen 2020ko bigarren hiruhilekoan, urte arteko %101,7ko igoerarekin. Hala, esportazioaren eta inportazioaren arteko estaldura-tasa aurreko hiruhilekoko %89,9tik egungo %100,2ra igo da.

Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspegitik, CNTRen datuen arabera, apiriletik ekainera bitartean sektore guztiek, lehen sektoreak izan ezik, okertu egin dute beren portaera, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Aldi horretan eragin handia izan dute funtsezkoena ez den ekonomiaren konfinamenduaren eta gelditzearen ondorioek.

Eraikuntzaren sektorea da, berriz ere, oro har emaitzarik txarrena lortu duena, urte arteko -%27,5eko beherakadarekin.

Industriak urte arteko beherakada handia jasan du, -%23,8koa, manufaktura-industriaren emaitza kaskarrak bultzatuta: -%27,3 jaitsi da 2019ko aldi berarekin alderatuta, eta -%22,5 aurreko hiruhilekoarekin alderatuta.

Zerbitzuek ere, BPGan pisu handiena duen sektoreak, urte arteko -%21,3ko beherakada izan dute, aurrekaririk gabeko egoera.

Emaitza txarrenak lortu dituzten azpisektoreen artean turismoarekin eta, oro har, mugikortasunarekin lotura handiena dutenak daude. Hala, merkataritza, ostalaritza eta garraioa hondoratu egin dira, urte arteko -%44,9arekin eta aisialdiko eta kulturako jarduerak -%37,6 egin dute behera.

Lehen sektorea izan da bigarren hiruhilekoan positiboan mantendu den bakarra, alarma-egoeran elikadurak izan duen bultzadagatik. Urte arteko datuei dagokienez, %6,3 hazi da, urtariletik martxora bitartean izandako -%0,2ko beherakadaren ondoren.

Lan merkatua

CNTRek eta Biztanleria Aktiboaren Inkestak (Biztanleria Aktiboaren Inkesta) berretsi egiten dute COVID19ak 2020ko ekitaldiko bigarren hiruhilekoan lan-merkatuan eragin duen beherakada.

Adierazi beharra dago, estatuko hiruhilekoko kontabilitateari jarraiki, ezohiko egoera hau dela eta, benetan lan egindako orden zenbaketa erabilgarriagoa dela enpleguaren bilakaera neurtzeko lanaldi osoko lanpostu baliokideen kopurua baino; izan ere, lanpostu horietan, lan egindako orduen aldakuntzak nahiz batez besteko lanaldiaren aldakuntzak eragina dute, eta, beraz, ezohiko egoera honetan egin daitekeen interpretazioa ez da hain zuzena.

Hala, lan egindako orduei dagokienez, enpleguak -%21,7ko beherakada izan du aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta -%24,9koa 2019ko aldi berarekin alderatuta.

Jarduera ekonomikoa etetearen ondorioz, sektore guztietan nabarmen murriztu dira lan egindako orduak, bai aurreko hiruhilekoari dagokionez, bai 2019ko ekitaldiari dagokionez. Apiriletik ekainera, industriari lotutako arloetan, lan egindako orduen urtetik urterako aldakuntza-tasa -%20,8 jaitsi da; eraikuntzaren kasuan, beherakada -%31,1ekoa izan da; zerbitzuen sektorean, -%25,8koa; azkenik, lehen sektoreko jardueretan, aldakuntza -%8,5ekoa izan da.

Nabarmenezkoa da zerbitzuen sektoreko merkataritza, garraio eta ostalaritzako alorretan gertatu den lan egindako orduen galera; izan ere, urtetik urtera, -%41,8ko beherakada larria izan du, pertsonen mugikortasunaren murrizketak zuzenean eragiten diotelako, eta horren ondorioz, turismo-jarduera guztiz behera etorri da Espainian.

Beste alde batetik, Espainiako ekonomian, 2020ko apiril eta ekain artean, lanaldi osoko lanpostu baliokideak 14.963.200 izan dira, hau da, duela urtebete baino 3.382.500 gutxiago, urtetik urterako -%18,4ko jaitsiera izanik. Hiruhileko datuetan, beherakada -%17,7koa izan da aurreko aldiarekin alderatuta. Sektore guztiek lortu dituzte urte arteko aldakuntza-tasa negatiboak; industria-adarretan tasa -%14,8koa da, eraikuntzan -%20,3koa, zerbitzuetan -%19,4koa eta lehen adarretan -%7,0koa.

INEk egindako Biztanleria Aktiboaren Inkestak (Biztanleria Aktiboaren Inkesta) ere pandemiak urteko bigarren hiruhilekoan lan-merkatuan utzi dituen datu txarrak islatzen ditu.

Alarma-egoeraren zatirik handiena hartzen duen aldi horretan jasan dira gordinen pandemiari aurre egiteko neurri murriztaileak. Hori dela eta, bigarren hiruhileko honetan lan-merkatua oso kolpatua izan da koronabirusaren krisiaren ondorioz. Hala, apiril eta ekain bitartean, okupazioa -%6,0 jaitsi da urte arteko terminoetan, 2019ko aldi berarekin alderatuta, 1.197.700 lanpostu galdu baitira. Bigarren hiruhilekoan 18.607.200 pertsona ari dira lanean guztira, aurreko hiruhilekoan baino 1.074.000 gutxiago (-%5,5).

Okupazioak behera egin du sektore guztietan; zerbitzuetan (816.900 enplegu gutxiago eta -%5,5eko jaitsiera), industrian (127.000 enplegu gutxiago eta -%4,6), eraikuntzan

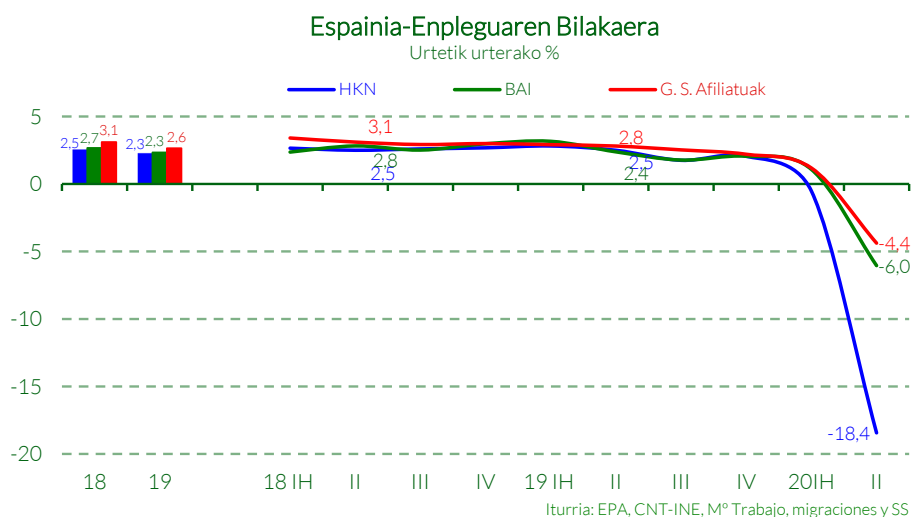
(108.800 enplegu gutxiago eta -%8,5) eta lehen sektorean (21.400 lanpostu gutxiago eta -%2,7).

Urteko datuei dagokienez, 2019ko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta, okupazioak behera egin du orokorrean; zerbitzuetan (922.200 enplegu gutxiago eta -%6,2 gutxiago), industrian (122.200 enplegu gutxiago eta -%4,4 gutxiago), eraikuntzan (107.400 lanpostu gutxiago eta -%8,4) eta Lehen Hezkuntzan (45.900 lanpostu gutxiago eta -%5,7 gutxiago).

Hala eta guztiz ere, kontuan hartu behar da okupazioaren galera neurtzen duten kopuruek ez dituztela aintzat hartzen aldi baterako enplegu-erregulazioko espediente batek (ABEEE) eragindako lan-etenaldiak, horiek landuntzat jotzen baitira, Europar Batasuneko Estatistika Bulegoaren (Eurostat) eta BAIn aplikatzen den Lanaren Nazioarteko Erakundearen (LANE) metodologiaren arabera.

Horregatik guztiagatik, Biztanleria Aktiboaren Inkestak uste du lan-merkatuaren benetako egoeraren adierazle ona dela benetan egindako lanorduen kopurua, -%22,6 murriztu baitira lehen hiruhilekoarekin alderatuta; izan ere, hobeto islatzen du ABEEEk eragindako langileen lanaldi-etetearen edo -murrizketaren eragina, baita beste lan-absentzia batzuk ere (esaterako, arrazoi tekniko edo ekonomikoengatik langabezia partziala, edo gaixotasuna, istripua edo aldi baterako ezintasuna). Hala, bigarren hiruhilekoan benetan lan egin duten landunen kopurua 13.901.000 izatera jaitsi da (16 urteko eta gehiagoko biztanleen %35,14), aurreko hiruhilekoan baino 2.739.300 gutxiago.

Biztanleria aktiboa, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, 2020ko bigarren hiruhilekoan -%4,6 murriztu zen urtetik urtera (1.060.300 pertsona gutxiago), eta 1.411.100 pertsona inaktibo gehiago zenbatu ziren (%8,7). Azkenen igoera hori (eta, ondorioz, aktiboen murrizketa) gertatu da, lana galdu ondoren, konfinamenduak eta enpresen itxierak lana bilatzea eragotzi dietelako, lan egiteko prest egon arren.

Aurreko guztiagatik, lana galdu duten pertsona asko ez-aktibotzat jo direla kontuan hartuta, langabeziak %4,3 egin du gora 2020ko apiriletik ekainera (137.400 pertsona

gehiago), urtetik urterakoan, eta langabetuak 3,4 milioi lagun inguru izan dira. Hiruhilekoan langabezia-tasa biztanleria aktiboaren %15,3koa izan zen.

Generoaren arabera, emakumeen langabezia-tasa %16,7koa izan da 2020ko apiriletik ekainera bitartean, aurreko hiruhilekoan baino bost hamarren gehiago, eta gizonen artean puntu bat baino gehiago igo da, %14,1era arte.

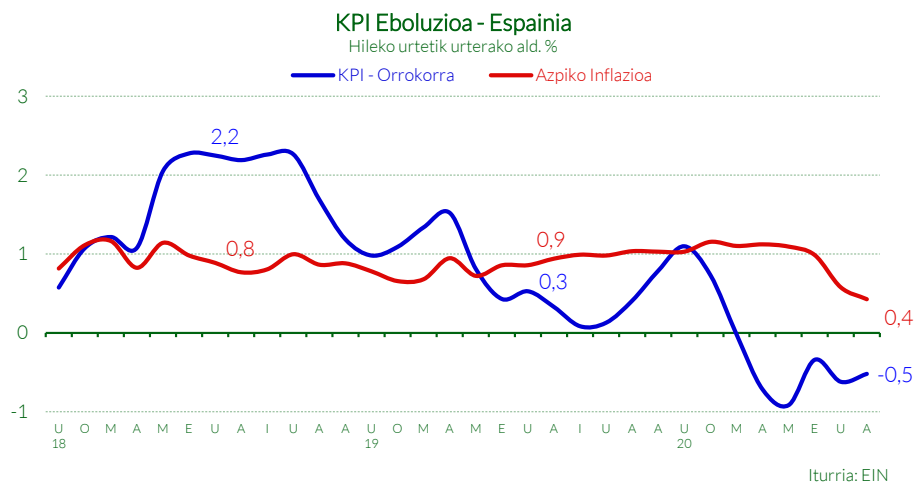
Gizarte Segurantzako afiliazioei buruzko datuen arabera, birusak kolpe latza eman dio enpleguari. 2020ko apiriletik ekainera bitartean 18.488.300 afiliazio zenbatu dira, duela urtebete baino 835.000 gutxiago, -%4,3ko beherakadarekin. Aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, jaitsiera -%2,3koa izan da, ia 434.000 afiliatu gutxiagorekin.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, 2020ko bigarren hiruhilekoan 764.400 langabe gehiago zeuden orain dela urtebete baino, 3.850.600 gehiago, eta urte batetik bestera %24,8 gehiago. Hiruhileko batetik bestera, biztanleria langabetuaren hazkundea %15,0koa da urtarrit-martxoko datuekin alderatuta, 501.200 langabe gehiago baitaude.

Prezioak, soldatak

CNTRen datuen arabera, 2020ko bigarren hiruhilekoan BPG %20,7 jaitsi da prezio arruntetan, urtarritetik martxora bitartean baino ia 18 puntu gehiago.

Prezio konstanteetan dagoen BPGa -%21,5 galdu dela kontuan hartuta, ekonomiaren deflaktore implizitua, bertako prezioen igoeraren erritmoa neurtzen duena, 1,0 puntukoa izan da, aurreko hiruhilekoan baino bi hamarren gutxiago.

Apirilerako, INEk, itxialdian bizi izandako egoera bereziaren ondorioz, bi agregazio berezi egin zituen, etxe gehienek kontsumitzen jarraitu zuten ondasun eta zerbitzuen prezioetan izandako eragina jasotzeko: elikagaiak, norberaren zaintzarako gaiak, etxebizitza eta garajea alokatzea, musika eta telebista streaming bidez, besteak beste. Uztaillean, alarma-egoera amaitu ondorengo egoera aztertzeko, argitaratzen jarraitu dute. Horrela, COVID-19aren ondasunen talde berezian sartutako produktuen prezioak -%0,7 jaitsi dira, aurreko hilabetearekin alderatuta. Bestalde, COVID-19aren zerbitzu talde berezikoak aldaezinak dira (%0,0) uztaillean, ekainarekin alderatuta.

Beste alde batetik, soldatapeko lanpostu baliokide bakoitzeko ordainsaria eta urtetik urterako lan-kostu unitarioa %2,9 eta %7,0 igo dira, hurrenez hurren, 2020ko bigarren hiruhilekoan.

Epe motzerako eta ertainerako aurreikuspenak

Erakunde guztiak, nazionalak zein nazioartekoak, beheranzko bidean ari dira zuzentzen Espainiako ekonomiak ekitaldi honetarako izango dituen hazkunde-aurreikuspenak. Etengabeko berragerpenak agertu dira eta horrek mugikortasunean eta jardueraren garapen normalean izan dituen ondorio negatiboak direla eta, ekonomiaren adierazleek nabarmen moteldu dute jarduerak abuztuaz geroztik izan duen aurrerapena; ekainean eta uztailaren hasieran, berriz, hazkunde askoz ere sendoagoa izan du.

Nazioarteko Diru Funtsak (NDF), urrian Espainiarentzat egindako txostenean, baieztatu du pandemiaren eragina bereziki larria izan dela Espainiarentzat, urteko lehen sei hilekoan ekonomia aurreratu handien artean beherakadarik nabarmenena izan baitu.

2020an BPGren -%12,8ko galera aurreikusten du, eta ez ditu aldatzen ekaineko munduko ekonomiaren aurreikuspenak txostenean aurkeztutako aurreikuspenak; 2021erako, berriz, bederatzi hamarren hobetu dira, eta hurrengo ekitaldiko gorakada %7,2koa izango da.

Datu horiek eurogunean espero baino beherakada handiagoa dakarte (-%10,2); 2021ean, berriz, susperraldia %6,0koa izango da eurogunean baino handiagoa.

Funcas-ek argitaratutako Espainiako ekonomiaren aurreikuspenen panelak norabide bera du, aurreko aurreikuspenek okerrera egin baitute. 2020rako produktuaren -%12,0ko beherakada aurreikusten du (aurreko -%10,8tik) eta hamarren bat hobetzen du 2021erako espero den gorakada, hazkundera %7,3koa izanik.

Espainiako Bankuak ere okerrera egin du bere azken aurreikuspenetan, eta, 2020ko ekitaldirako, Espainiako BPG jaitsi egingo dela aurreikusi du, 1. agertokiaren -%10,5 (jarduera ekonomikoan aldaketa gehigarri nahiko mugatuak eragingo lituzketen neurrien balizko berragerraldien aurrean aplikatzea aurreikusten duena) eta 2. agertokiaren -%12,6 (eragin-neurri zorrotz eta iraunkorragoak) artean.

Ekaineko estimazioei dagokienez, baztertu egin dira bai berreskuratze goiztiarraren agertokia -%9,0tik -%11,6ra bitarteko tartean mugitzen zena, bai egoerarik okerrera,

-%15,1erainoko beherakada iragartzen zuena, konfinamendu orokor berri baten aukera baztertzeko baita.

Berragerpen etengabeek eta beste herrialde batzuek Espainiara bidaiatzeko uztailaren amaieratik iragarritako murrizketek susperraldia moteltzea eragin dute, eta hasiera batean aurreikusitako egoera okertu egin da.

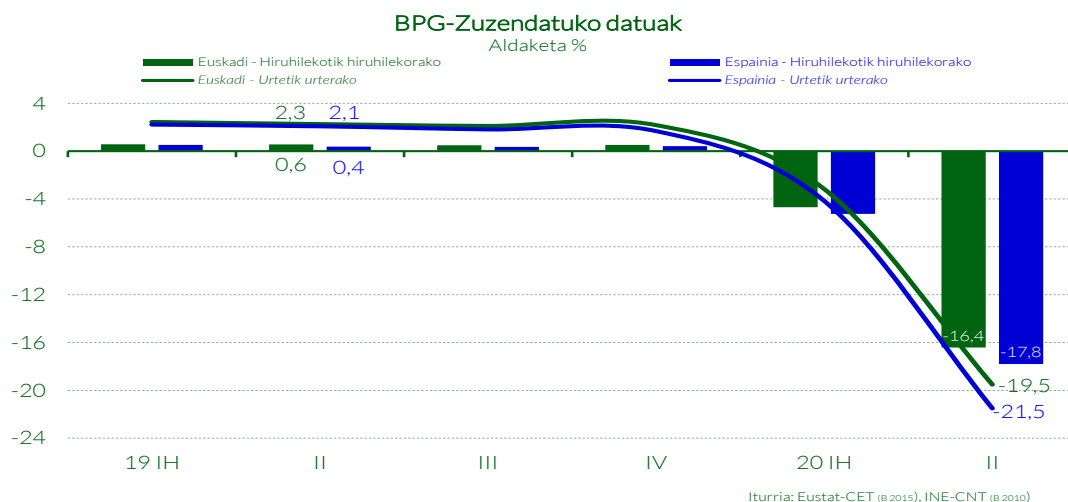
Hurrengo ekitaldietarako, 1. agertokiaren estimazioak 2021ean %7,3ko eta 2020an %1,9ko hazkundeak lortzea aurreikusten du; 2. agertokiak, berriz, 2021ean %4,1era jaisten ditu eta 2022an %3,3ra igotzen da. Ekaineko aurreikuspen mailakatuaren arabera, 2021ean susperraldi handiagoa izango zen, %9,1ekoa, eta %2,1ekoa 2022an.

EAE-KO ABAGUNEA

2020ko ekitaldian aurreikusitako susperraldia bat-batean eten da urte hasieran, Covid-19aren eraginez. COVID-19ak eragindako osasun-krisia kudeatzeko helburuz, martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren bidez deklaraturako alarma-egoera ekainaren 21era arte egon da indarrean.

Lehen hiruhilekoan, BPGd -%3,2 jaitsi da, eta bigarren hiruhilekoan, egoera nabarmen larriagotu egin da, urte arteko -%19,5eko beherakada izan duela.

Bigarren hiruhilekoan, jaitsiera EBkoa (-%14,0) eta Eurogunekoa (-%14,9) baino handiagoa da, eta Estatukoa (-%21,5) baino txikiagoa.

Lurralde historikoen BPGren bilakaerari erreparaturik, Arabak izan du beherakadarik handiena (-%20,2), Bizkaiko EAEkoaren abiadan jausi da (-%19,5) eta Gipuzkoan zertxobait gutxiago (-%19,3).

Eskariaren ikuspuntutik, lehen hiruhilekoan gertatu zen bezala, barnekoa da gehien sufritzen ari dena (-%17,2), baina kanpo-eskariaren ekarpena ere negatiboa da, kanpora egindako salmentak gehiago jaisten baitira kanpotik egindako erosketak baino.

Barne-eskaera

Eskariaren osagai guztiek atzerakada handia izan dute, bai urtetik urtera, bai hiruhilekotik hiruhilekora, administrazio publikoen azken kontsumoko gastuak izan ezik.

Barne-eskariaren barruan, bigarren hiruhilekoan kontsumo pribatuaren (-%20,3) eta kapital-eraketa gordinaren (-%23,0) jaitsierak nabarmendu behar ditugu, bereziki, ekipamendu-ondasunen inbertsioari dagokionez (-%30,1).

Kontsumo publikoa dugu aurreko urteko bigarren hiruhilekoan baino balio handiagoa izan duen osagai bakarra (urte arteko %3,0ko aldakuntza metatua), baina -%0,6ko beherakada izan du urteko lehen hiruhilekoarekin alderatuta.

Kanpo-eskaera

Barne-eskariaren jaitsiera BPGd osoarentzat zenbatetsitakoaren azpitik geratu da, eta horrek esan nahi du kanpo-sektorearen ekarpena ere negatiboa izan dela.

Bigarren hiruhilekoan, EAetik kanpoko ondasunen eta zerbitzuen salmentak -%30,1 jaitsi dira urtetik urtera; erkidegotik kanpoko erosketak, berriz, gutxiago jaitsi dira (-%26,4). Beraz, kanpoko saldoak okerrera egin du.

Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren datuek berresten dute merkataritza-trukeen geldialdi orokorra.

2020ko bigarren hiruhilekoan, Euskaditik egindako esportazioak (Espainiako ekonomiatik kanpokoak) -%34,7 jaitsi dira (-%9,9 lehen hiruhilekoan), eta tasak oso antzekoak izan dira, erkidego barruko emateak (-%34,8) direla, munduko gainerako tokietara egindako esportazioak (-%34,3) direla.

Sektoreka aztertuta, lehen sei hilekoan produktu guztien esportazioak jaitsi egin dira, elikagaiak eta bestelako manufakturak izan ezik, baina hazkundea moteldu egin da bigarren hiruhilekoan.

2020ko bigarren hiruhilekoan beheranzko bilakaera izan duten sektoreen artean, aipatzekoak dira energia-produktuak (-%63,7), automobilgintza (-%41,1), kontsumo-ondasun iraunkorrak (-%35,9) eta ekipamendu-ondasunak (-%34,9).

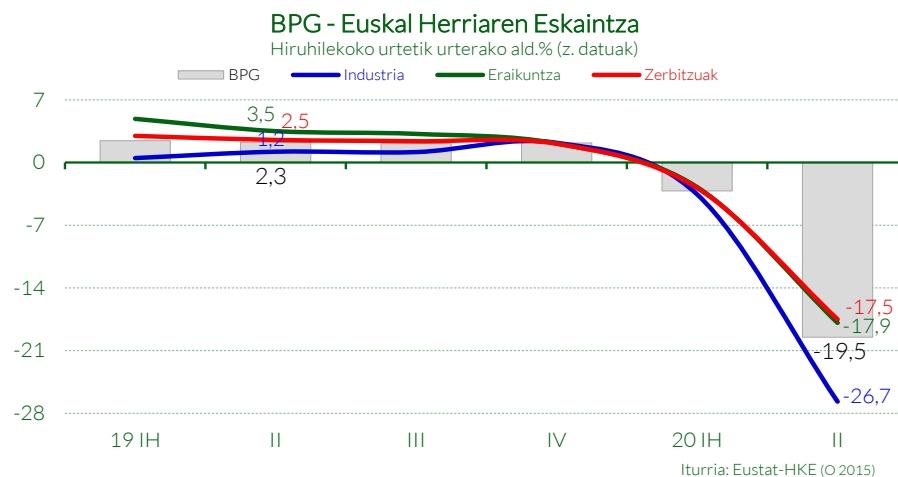
Idea bat izateko, esan dezagun 2019 osoan elikagaien halako bi esportatu zirela energia-produktuak, baina pandemia hedatu zenetik, elikagai gehiago esportatzen dira energia-produktuak baino.

Euskaditik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako inportazioak esportazioak baino are gehiago jaitsi dira, zehazki, -%37,9 bigarren hiruhilekoan (-%11,5 lehenengoan). Europar Batasuneko herrialdeei egindako erosketak (-%31,5) munduko gainerako herrialdeei egindakoak baino zertxobait gutxiago kaltetu dira (-%44,7).

Hala ere, EAEko kanpo-merkataritzak, 2020ko bigarren hiruhilekoan, 1.223,3 milioi euroko saldo positiboa izan du, eta lehenengoan galdutakoaren zati bat berreskuratu du. Horrenbestez, estaldura-tasa %122,0tik %137,4ra igo da.

Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspegitik, urtetik urterako eta hiruhilekoen arteko balio erantsiaren bat-bateko jaitziera areagotu egin da bigarren hiruhilekoan, sektore guztietan, Administrazio Publikoaren, hezkuntzaren, osasunaren eta gizarte-zerbitzuen adarrean izan ezik.

Bigarren hiruhilekoan, lehen sektoreak %6,1eko beherakada izan du balio erantsian, aurreko urteko hiruhileko berarekin alderatuta, eta %4,4koa 2020ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta.

Oraingoz, industriaren sektorea izan da kaltetuena, urte arteko datuetan -%26,7ko beherakada izan baitu urteko bigarren hiruhilekoan. Manufaktura-arloan, beherakada -%27,8koa izan da.

Eraikuntzaren sektoreak bi urte zera matzan hazkunde tasarik altuenekin, baina horrek ere aurrekaririk gabeko beherakada jasan du, eta urteko bigarren hiruhilekoan -%17,9 jaitsi da.

Zerbitzuen sektoreak ere areagotu egin du beherakada (-%17,5), baina, neurri batean, moteldu egin du, Administrazio Publikoaren, hezkuntzaren, osasunaren eta gizarte-zerbitzuen adarreko datuak sartu baititu; izan ere, adar horrek bakarrik eusten dio positiboari, eta %0,7 hazi da bigarren hiruhilekoan, urtariletik martxora bitarteko aldian lortutako %1,2aren ondoren. Hiruhileko batetik bestera, gastu publikoak ez du aldaketarik izan (%0,0) urteko lehen bi hiruhilekoetan, eta 2019ko laugarren hiruhilekoko maila eutsi die.

Hala ere, merkataritzaren, ostalaritzaren eta garraioaren arloan balio erantsia -%21,8 jaitsi da aurreko urteko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta. Eta gainerako zerbitzuen arloak (hala nola jarduera profesionalak, finantzarioak eta aseguru etakoak) are gehiago egin du behera (-%24,2).

Lan merkatua

Urteko lehen hiruhilekoan enpleguak izandako beherakada areagotu egin da jarduera-arlo guztietan, bai urte arteko datuei dagokienez, bai hiruhileko arteko datuei dagokienez.

EUSTATen hiruhilekoko kontuen arabera, lanaldi osoko lanpostu baliokideak, apiriletik ekainera, -%17,8 jaitsi dira urtetik urtera, eta -%14,3 hiruhilekotik hiruhilekora.

Jaitsiera are handiagoa izango litzateke, baldin eta lanpostuaren definizioak –Kontuen Europako Sistemaren arabera (KES)– aldi baterako lanik egiten ez duten baina lanpostuarekiko bermea edo itzultze-datari buruzko akordio en bat eginda duten pertsonak kanpoan utziko balitu, aldi baterako enplegu-erregulazioko espedienteetan (ABEEE) gertatzen den bezala.

Sektoreka jorratuta, bigarren hiruhilekoan industrian izan da beherakadarik handiena (-%20,1), gero zerbitzuetan (-%16,8) eta eraikuntzan (-%14,3); lehen sektoreak, berriz, ez du horrenbesteko kalterik hartu (-%3,3).

INEk eta Eustatek egindako inkestek ez dute hain datu negatiborik erakusten, jarraituak direlako, hau da, hiruhilekoan egiten dituzten asteko elkarriketa guztien batez bestekoaren arabera kalkulatzen dira. Gainera, ABEEEn dauden pertsona batzuk eta beren negozioak aldi baterako itxi behar izan dituzten autonomo batzuk okupatutzat jotzen dira inkesta horietarako.

Adibidez, EUSTATEk jakinarazi du lanik egiten ez duten biztanle landunen protzentajea ehuneko 32,3 puntu murriztu dela bigarren hiruhilekoan, apirileko lehen asteko %46,1etik ekaineko azken asteko %13,8ra.

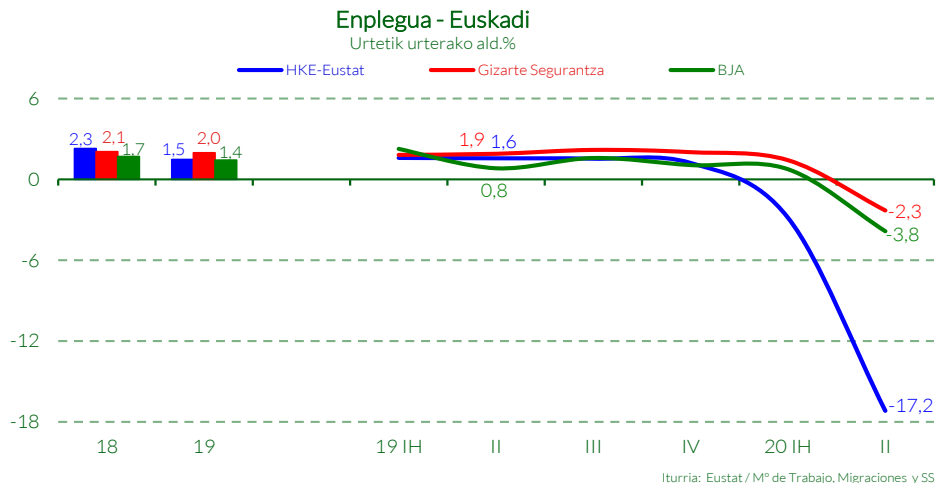
Gainera, bigarren hiruhilekoan, inoiz izan diren biztanleria ez-aktiboaren hazkunderik handienak erregistratu dira (%7,0 EINEk eta %5,1 EUSTATEk).

Aurrekoa argituta, Estatistikako Institutu Nazionalaren Biztanleria Aktiboaren Inkestak (BAI) adierazi duenez, Euskadiko biztanleria aktiboa -%4,3 jaitsi da bigarren hiruhilekoan, eta biztanleria landuna puntu erdi gehiago (-%4,8) jaitsi dela. Horrela, biztanleria langabea %1,2 baino ez da igo.

EPAren arabera, EAEko langabezia-tasa %9,1ean geratuko litzateke urteko bigarren hiruhilekoan, lehen hiruhilekoan baino lau hamarren gehiago. Hala ere, Nafarroakoa gainditzen du Estatuko baxuena bezala, eta bakarra da %10,0tik behera.

Eustaten BJA inkestan, apiriletik ekainera bitartean, biztanleria aktiboa -%2,8 jaitsi da, eta pertsona landunak puntu bat gehiago (%2,8). Hala, langabeen kopuruak gora egin du lehen aldiz 2015eko lehen hiruhilekotik, %7,2 hain zuzen ere.

Beraz, langabezia-tasa %10,8ra heldu da, lau hiruhilekotan %10,0tik behera egon ondotik; maila horretatik behera berriz ikusteko denbora beharko da.

Sexuen arabera, badirudi pandemiak gizonak gehiago zigortu dituela. Urteko bigarren hiruhilekoan 21.000 gizon gutxiago daude lanean eta 15.000 emakume gutxiago 2019ko laugarren hiruhilekoarekin alderatuta. Izan ere, 2020ko bigarren hiruhilekoan emakumeen langabezia-tasa (%10,6) gizonena (%10,9) baino txikiagoa da, eta hori ez da gertatzen duela lau urtetik.

Enplegu-tasa, 16 eta 64 urte bitarteko pertsona landunen ehuneko gisa kalkulaturik adin horien guztizkoaren gainean, ehuneko 2,4 puntu jaitsi da urteko lehen hiruhilekoarekin alderatuta, %65,6koa izan dela. Lurraldeka, Gipuzkoak dauka okupazio-tasarik handiena (%67,6), Arabak 5 puntu egin baitu behera (%65,5eraino), eta txikiena, berriz, Bizkaia (%64,3).

Gizarte Segurantzako afiliazioaren datuek, hileko batez bestekoan neurtuta, erakusten dute urtetik urterako beherakada -%2,3koa izan dela bigarren hiruhilekoan; lehen hiruhilekoan, aldiz, %1,4ko hazkundea izan du, pandemiaren ondorioz apenas islatu dela.

Eskura ditugun azken datuen arabera, udako hilabeteetan joerak jarraitu du. Uztailean afiliazioak -%2,8 jaitsi dira eta abuztuan -%1,9.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak (SEPE) hilabete bakoitzeko azken egunean erregistratutako biztanleria langabea neurtzen du. Kopuru absolutuetan, urteko bigarren hiruhilekoan 141.600 pertsona erregistratu ziren, eta urte arteko hazkundea %24,6koa izan zen. Lehen hiruhilekoaren igoeraren aurretik (%1,3 soilik), 24 hiruhilekotan behera egin zuen (6 urte oso).

Eskura ditugun azken datuen arabera, langabeziak gora egiten jarraitu du uztailean (%26,8) eta abuztuan (%26,1). Ideia bat izateko, otsailean 117.200 langabe izatetik abuztuan 146.500 izatera igaro gara.

Prezioen deflatoarea eta KPI

EUSTATen hiruhilekoko kontu ekonomikoaren arabera, EAEko BPGd %19,9 jaitsi da prezio arruntetan (prezio konstanteetan emandako BPGd baino handiagoa da) 2020ko bigarren

hiruhilekoan; beraz, euskal ekonomiaren deflaktatzaile implizitua lehen hiruhilekoan %0,5 izatetik -%0,5 izatera igaro da bigarrenengan.

Izan ere, gaur egungoa bezalako jarduera ekonomiko motelak zuzenean eragiten du prezioen bilakaeran, prezioak murriztu egiten baitira. Gainera, nazioarteko merkatuetan, petrolioaren prezioen merkatze handiak energiaren kostuan eragin du.

Kontsumo-prezioei dagokienez, KPIk %1,4an hasi zuen urtea, beheranzko joerarekin, eta apiriletik abuztura (eskuragarri dagoen azken datua) ez ditu tasa negatiboak alde batera utzi. Tasa positiboak dituzten hilabeteak negatiboekin konpentsatu dira, eta urtariletik abuztura bitartean ez da aldaketarik izan 2019ko aldi berarekin alderatuta.

Aldi horretan, gehien jaitsi diren produktuak etxebizitzarekin (-%4,2) eta garraioarekin (-%3,1) lotutakoak izan dira. Aitzitik, gehien igo direnak elikagaiak eta edari alkoholodunak izan dira (%3,1).

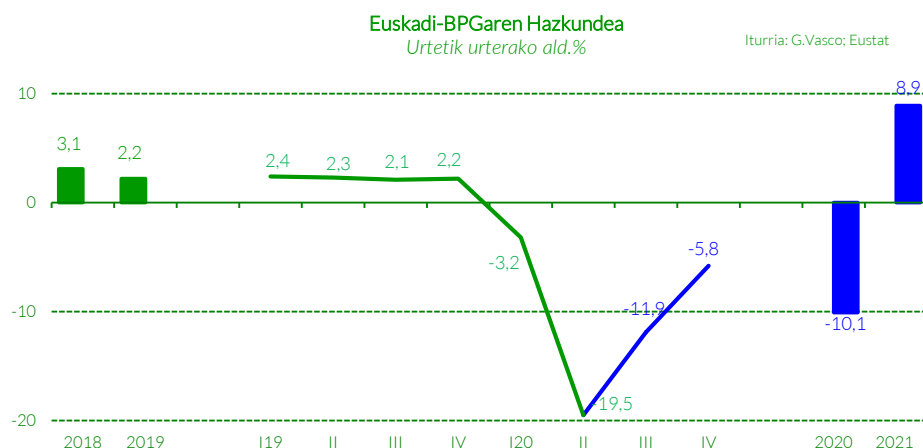
Azpiko inflazioa (energia-produktuen eta prestatu gabeko elikagaien prezioak kontuan hartzen ez dituen) ez da hainbeste jaitsi; urtarilean %1,4koa izan da eta abuztuan, ordea, %0,3koa.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Eusko Jaurlaritzako Ekonomia eta Ogasun Sailak jakitera ematen duen termometro ekonomikoa otsailaren 102,7tik (hazkunde sendoa) apirilaren 27,5era (urteko gutxienekoa) igaro zen. Hurrengo hilabeteetan beheranzko joerarekin jarraitu du, baina abuztuan 35,5 puntura igo da.

Euskal ekonomiaren eta ingurunearen adierazle koiunturalak eguneratuta, urrian Eusko Jaurlaritzak berriro ere beherantz berrikusi ditu ekainean egindako aurreikuspenak.

Eguneratze horren arabera, aurtengo batez besteko jaitsiera -%10,1koa da, eta hurrengo urtean susperraldi handia dateke (%8,9).

2020an barne-eskariaren agregatuak pandemiaren ondorio ekonomikoak jasango ditu neurri handiagoan. Etxeko eskaria -%8,8 jaitea aurreikusten da. Nahiz eta administrazio publikoen gastuak (%3,1) neurri batean konpentsatuko duen deskalabru ekonomiko aurreikusia.

Eskaintzaren ikuspegitik, sektore guztiek, salbuespenik gabe, nabarmen murriztuko dute beren jardura 2020an, eta eragin handiagoa izango dute industria-arloan eta zerbitzu pribatuetan.

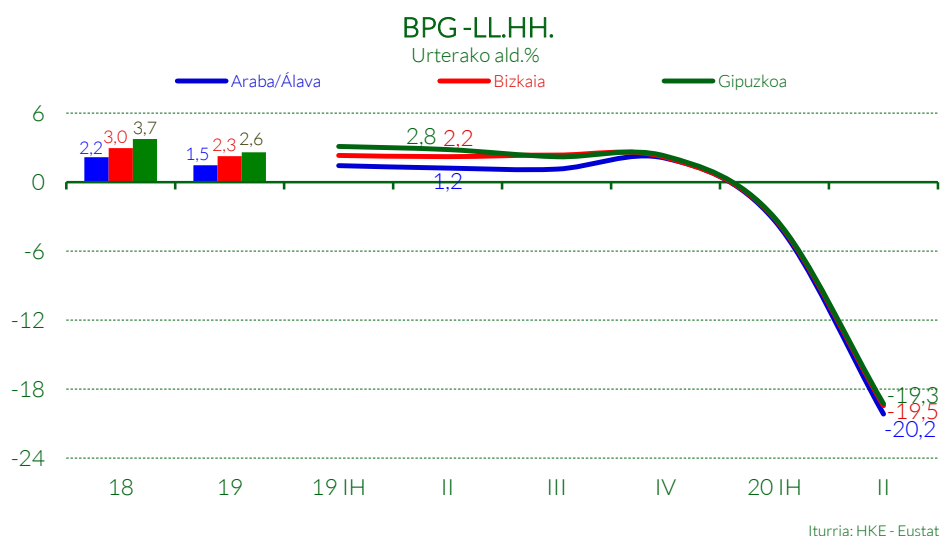
Aurreikuspen horrek eragin handia izango du enpleguan. Hala, aurtan -%8,9ko beherakada izango duela kalkulatu da (lanaldi osoko 86.600 lanpostu galdu dira). 2021eko igoera handiak 66.700 lanpostu berreskuratzea lortuko du. Langabezia-tasari dagokionez, 2020an %11,2ra igoetzea eta 2021ean %10,7ra jaitea aurreikusten da.

BIZKAIKO ABAGUNEA

COVID-19aren agerpenak eragindako osasun-, ekonomia- eta gizarte-krisia izugarri larriagotu da 2020ko bigarren hiruhilekoan.

Pandemiak munduko ekonomian duen eragina Bizkaiko ekonomian ere islatzen da, eta shock bikoitza eragiten du: eskaintzan eta eskarian. Eskaintzan, pandemiak giza kapitalean duen eraginagatik: gaixorik dauden pertsonak, lanpostuetan ez egotea, hornidura-katea haustea eta abar, eta eskarian, kontsumoaren bilakaeragatik beragatik eta, bereziki, kontsumo sozialagatik. Kanpoko eskariari ere larriki eta zorrotzago eragiten ari zaio kanpora zabalduen dauden ekonomietan.

Eustaten 2020ko bigarren hiruhilekoko Hiruhileko Kontuetako datuek erakusten dute urtariletik martxora bitarteko aldiaren arestian esandako egoeraren larritasuna (-%3,2). Lurraldean sortutako balio erantsi gordina (BEG), bolumenari eta urte arteko kopuruei dagokionez, -%19,5 jaitsi da apiriletik ekainera bitartean. Hiruhileko datuetan, beherakada -%16,4koa izan da urteko lehen hiruhilekoarekin alderatuta. Datu horiekin, Bizkaia atzeraldian sartu da, produktu negatiboarekin bi hiruhilekotan jarraian metatuta.

Bizkaiak bigarren hiruhilekoan izandako urte arteko galera bat dator EAEko batez besteko beherakadarekin, eta lurraldea Arabako -%20,2aren eta Gipuzkoako -%19,3aren artean dago.

Era berean, Eustaten kalkuluen arabera, 2020ko bigarren hiruhilekoan, Bizkaian 8.012,7 milioi euroko BEGd izan zen prezio korranteetan, eta urte arteko beherakada -%19,8koa izan zen Araban eta Gipuzkoan (-%20,7 eta %19,7, hurrenez hurren). Horrenbestez, hiruhileko deflaktatzaileak -%0,5 izan ziren Bizkaian, -%0,7 Araban eta -%0,5 Gipuzkoan.

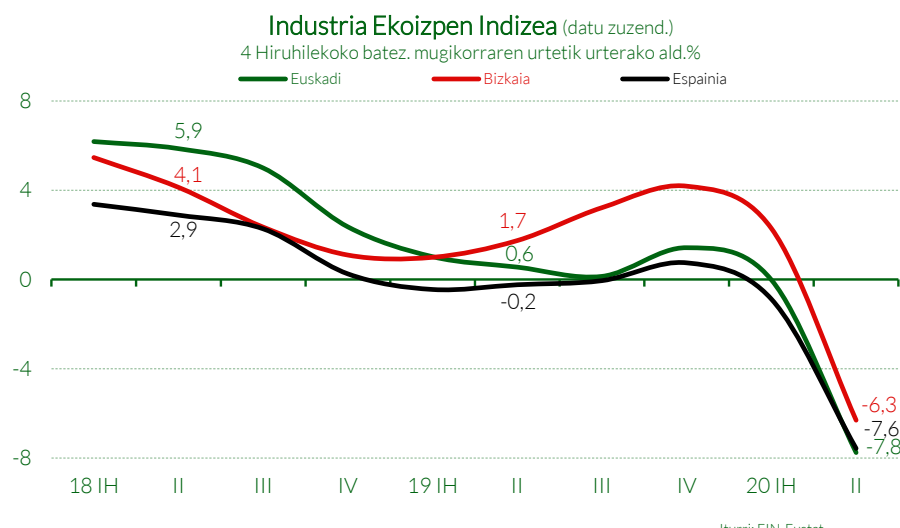
Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspegitik, berriro ere atzera egin da sektore guztietan, jarduera bertan behera geratu zelako ekainaren 21era arte alarma-egoera deklaratu ondoren, eta jarduera pixkanaka berreskuratu zen, etengabeko berragertzeek baldintzatuta.

Industria-jarduerari dagokionez, martxoaren 14ko alarma-egoeraren deklarazioaren ondorioz jarduera erabat edo partzialki geldiarazi izanak aurrekaririk gabeko beherakada eragin du sektorean.

Hala, Eustaten Industria Ekoizpenaren Indizea (IPI), egutegiaren ondorioetatik zuzenduta, Bizkaian urtetik urterako -%28,7 jaitsi da 2020ko bigarren hiruhilekoan, apirilean jarduera ia erabat ixteak ekarri zuen beherakada ikaragarriak markatuta, eta, horren ondorioz, industria-jardueraren hileko urtetik urterako beherakada -%36,8koa izan da. Espainian eta EAE osoan industria-jardueraren beherakada txikixeagoa izan da hiruhilekoan: -%24,2 eta -%27,7, hurrenez hurren hain zuzen.

Bigarren hiruhileko honetan, azpisektoreen arabera, Bizkaiko KPIren beherakada -%33,9koa izan da erauzketa-jardueretan, -%31,6koa manufaktura-jardueretan eta -%10,7koa energia-ekoizpenean.

Aurrekoaren ondorioz, Gizarte Segurantzako afiliazioak 70.556 izan ziren Bizkaiko industrian 2020ko bigarren hiruhilekoan (hileko azken eguneko batez bestekoa), aurreko hiruhilekoan baino 1.442 gutxiago (-%2,0 hiruhileko batetik bestera) eta duela urtebete baino 3.740 gutxiago (-%5,0 urtetik urtera).

Adarren arabera eta urte arteko terminoetan, 2020ko apirila eta ekaina bitartean afiliazioak jaitsi egin dira ura eta energia ekoizteko jardueretan eta erauzketa-jardueretan (-%6,5) eta manufaktura-industrian (-%4,9).

Lan-merkatuari buruzko inkestetan ez dira sartzen enplegu-etenaldia duen lan-erregulazioko espediente batek eragindako pertsonak; izan ere, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren eta BJAren metodologiaren arabera, okupatzat jotzen dira lanpostura itzultzeko bermea dagoen bitartean, etenaldia amaitutakoan. Kotsiderazio bera aplikatzen zaie lanaldi-murrizketa duen ELEE baten eraginpean daudenei.

2020ko bigarren hiruhilekoan, EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, 75.100 biztanle bizkaitar ari dira industrian lanean duela urtebeteko aldi berarekin alderatuta; BJAk, berriz, inkestaren metodologiaren arabera, sektorearen bilakaerarekin bat ez datozen zifrak eskaintzen ditu; izan ere, apiriletik ekainera bitartean okupazioa %1,5 hazi da, eta duela urtebete baino 1.200 pertsona gehiago ari dira lanean.

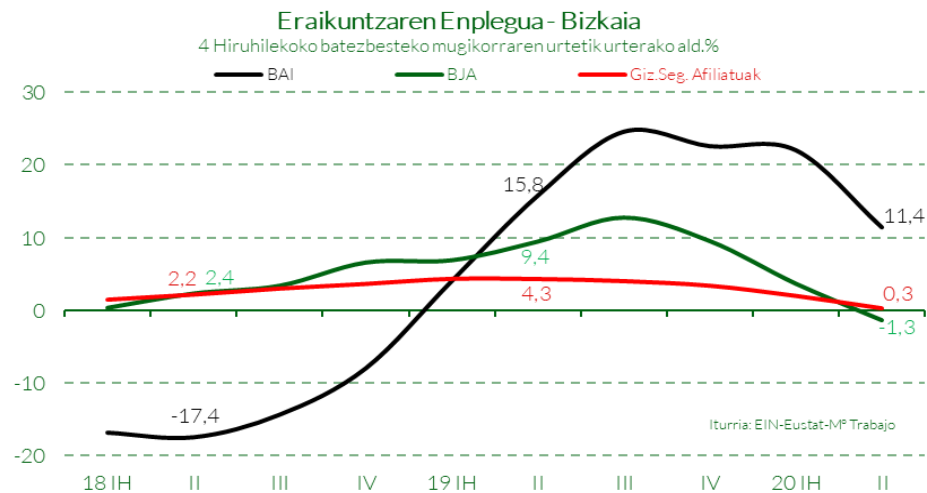
Eraikuntzaren sektoreak, neurri batean, urteko lehen hiruhilekoan izandako beherakada handia geldiaraztea lortu du.

Seopanen arabera, Bizkaian lizitazio ofiziala (sektorearen etorkizuneko jokabidearen adierazle aurreratua) 164,7 milioi eurokoa izan zen 2020ko apirila eta ekaina bitartean; horrek esan nahi du urtetik urterako beherakada -%7,1ekoa izan zela, urteko lehen hiruhilekoan izandako beherakadatik (-%65,3) oso urrun, eta 2019ko aldi berean jasandako -%30,6 baino txikiagoa ere bai. Eraikuntzak behera egin du nabarmen (-%20,4), eta obra zibilak, berriz, pixka bat (-%0,2).

Erakunde-maila desberdinen artean, toki-administrazioak lizitatutako obrak, aldi horretan lizitatutako guztizko zenbatekoaren %81,5, urte arteko %101,1eko igoera izan du urteko bigarren hiruhilekoan. Hala ere, ez da nahikoa administrazio zentralak (-%87,7) eta autonomikoak (-%69,8) bultzatutako obraren erorialdiari aurre egiteko.

Eraikuntzako enplegu-adierazleek jarduera-galera islatzen dute. Hile bakoitzeko azken eguneko batez bestekoa erreferentziatzat hartuta, Bizkaian eraikuntzan lan egin zuten pertsonen Gizarte Segurantzako afiliazioak nabarmen jaitsi ziren -%3,0 urtetik urtera bigarren hiruhilekoan. Hala ere, datu batzuek agerian uzten dute eraikuntzako enpleguak hobera egin duela pixkanaka; izan ere, maiatzetik hona afiliazioak berreskuratu dira aurreko hilabetearekin alderatuta (afiliatuen guztizko kopuruari buruzko datuak hilabete bakoitzeko azken egunean).

Lan-merkatuko inkestak bat datoz afiliazioek duten joerarekin, datu okerragoak ere erakusten baitituzte, eta horien artean antzeko zifrak erakusten dituzte okupazioak apiriletik ekainera bitartean izandako jaitsierari dagokionez. Hala, EINen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, biztanleria landunaren urte arteko beherakada -%5,5ekoa izan da, eta Eustaten BJA %5,9ra igo da.

Zerbitzuen sektorean eragin handia izan du alarma-egoeran kontsumo-etenak eta jarduera eteteak, Eustaten Zerbitzuen Koiunturazko Indizeak (ICS) islatzen duen bezala; izan ere, adierazle koiuntural erabilgarriak eskaintzen dizkigu sektorearen bilakaera aztertzeko, bai salmenten ikuspegitik, bai okupatutako langileen ikuspegitik.

ZKlren datuen arabera, zerbitzuen sektorean (handizkako eta txikizkako merkataritza barne hartzen duena), ibilgailuen salmenta eta konponketa eta beste zerbitzu batzuk epigrafean bildutako sektoreetan jaitsiera handia izan zen apirila eta ekaina bitartean $-\%22,1$ urteko artean kopuru konstanteetan eta zuzenduetan (2019ko epealdi berean, $\%0,5$ igoera txikia izan zen, urteko lehen hiruhilekoan $-\%5,5$ jaitsi ondoren).

Bigarren hiruhilekoko beherakada handiak adierazlearen bi osagaiei eragiten die; merkataritza-sektoreak $-\%19,5$ egin du behera, eta beste zerbitzu batzuenak $-\%26,2$.

Hiruhileko batetik bestera eta urtarorik gabe, ZKlak $-\%17,7$ galdu du aurreko hiruhilekoarekin alderatuta. Merkataritzaren sektorean, beherakada $-\%15,0$ koa izan da, eta azpisektore guztietan izan da orokorra: handizkako merkataritza ($-\%18,3$), txikizkako merkataritza ($-\%9,4$) eta, bereziki, ibilgailuen salmenta eta konponketa ($-\%25,3$).

Beste zerbitzu batzuk atalean, hiruhileko jaitsiera $-\%20,9$ koa izan da. Adar guztiak negatiboak dira: administrazio-jarduerak eta zerbitzu osagarriak ($-\%24,6$), Lanbide eta zientzia jarduerak ($-\%13,1$), Informazioa eta komunikazioa ($-\%3,4$), Ostalaritza ($-\%58,7$) eta Garraioa eta biltegiatzea ($-\%18,1$). Azken bi horiek oso kaltetuta daude pandemiari aurre egiteko ezarritako mugikortasun-murrizketen ondorioz.

Prezioen igoeraren eragina gehituta, termino arruntetan eta zuzenduetan, ZKI Bizkaian, 2020ko bigarren hiruhilekoan, urte arteko $-\%22,7$ jaitsi zen, eta beherakada handia izan zuten bai merkataritzak ($-\%20,9$) bai Beste Zerbitzu batzuk atalak ($-\%25,4$).

Azkenik, ZKlren arabera, Bizkaiko zerbitzuen sektoreko langile okupatuen indizea $-\%4,6$ raino jaitsi da 2020ko bigarren hiruhilekoan, eta hiru puntu eta erdi baino gehiago gainditu du urtariletik martxora bitartean izandako jaitsiera ($-\%1,0$).

Bizkaiko zerbitzuetako Gizarte Segurantzako afiliazioen batez besteko mailari eutsi zitzaion 2020ko lehen hiruhilekoan, urteko lehen bi hiletako emaitza onei esker. Hala ere, apirila eta ekaina bitartean, -%1,5eko urte arteko beherakada gertatu da, 348.472 afiliazioarekin, duela urtebete baino 5.366 gutxiago eta aurreko hiruhilekoan baino 9.138 gutxiago (-%2,6 hiruhileko).

Bizkaian bigarren hiruhilekoan afiliazio-tasa negatiboa izan duten azpisektoreak honako hauek izan dira: Zerbitzu Osagarriak (-%5,4), Informazioa eta Komunikazioak (-%1,3), Arte- eta Jolas-jarduerak (-%2,9), Merkataritza, Ibilgailuen Konponketa, Garraioak eta Ostalaritza (-%3,9), Finantza eta Aseguruen Jarduerak (-%3,6) eta Beste zerbitzu batzuk (-%5,2). Eta Lanbide, Zientzia eta Teknika Jardueretako okupazioa ez da aldatu (%0,0), baina soilik bilakaera positiboa izan dute Higiezin Jarduerak (%1,5) eta, nagusiki, Administrazio Publikoak, Hezkuntzak eta Osasunak (%3,0), pandemiari eusteko sektore publikoan hartutako neurriengatik.

Lan-merkatuari buruzko inkesten arabera ere, okupazioak ibilbide negatiboa izan du sektorean, argiagoa Biztanleria Aktiboaren Inkestan. BAIren Inkestaren urte arteko beherakada %6,1ekoa izan da, duela urtebete baino 22.900 pertsona gutxiago baitaude lanean. BJArentzat, okupazioak %4,4 egin du behera, hau da, 16.200 enplegu gutxiago.

Barne-eskaera

Barne-eskariak behera egin du 2020ko bigarren hiruhilekoan, kontsumoak behera egin duelako eta mugikortasuna mugatu delako biztanleriaren konfinamenduaren eta pandemiari aurre egiteko hartu diren ondorengo neurri murriztaileen ondorioz.

2020ko bigarren hiruhilekoan, Eustaten Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorrean (TMIO) islatutako kontsumoak -%14,0ko beherakada izan du 2019ko aldi berarekin alderatuta, bolumenari eta egutegiaren efektuen zuzenketari dagokienez.

Prezio arruntetan eta zuzenduta, TMIOk -%14,0ko beherakada berbera izan du bigarren hiruhilekoan, lehenengoaren -%3,8aren ondoren. Apirila eta ekaina bitartean izandako beherakada Araban izandakoaren (-%11,5) eta Gipuzkoan izandako beherakada handiaren (-%20,7) artean dago.

Sektoreka eta 2019ko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta, elikadurak positiboan jarraitzen du, aurreko hiruhilekoan bezala, %10,1eko igoerarekin, eta horrek konpentsatzen du txikizkako merkataritzaren (-%30,4) eta automobilgintzarako erregai-salmentaren (-%47,2) beherakada handia.

Bizkaiko etxebizitzaren transakzioek, barne-eskariaren adierazle garrantzitsu batek (2019ko hirugarren hiruhilekotik beheranzko bidean zegoen), 2020an beherakada areagotu dute. Aurtengo urtariletik ekainera bitartean 4.700 higiezin eskualdatu dira lurraldean; horrek esan nahi du urtetik urterako -%25,4ko beherakada izan dela 2019ko aldi bereko %2,6ko hazkundearen aldean, guztira 1.600 higiezin gutxiago eskualdatu baitira. Sektorearen beherakada askoz ere handiagoa izan da aurtengo bigarren hiruhilekoan: salmentak -%41,8 jaitsi dira, eta urtariletik martxora, berriz, -%7,3.

Turismoak, Bizkaian 2019an ezohiko zifrak lortu zituenak, bisitarien eta gualdien hazkunde-tasak EAEko eta estatuko batez bestekoak baino handiagoak izan dira, eta hondoratu egin da gaixotasunaren hedapenari eusteko mugikortasun-murrizketen ondorioz.

Martxoaren 14an alarma-egoera hasi eta ekainaren 21era arte luzatu izanak (egun horretatik aurrera onartu zen biztanleria Estatu osoan zehar mugitzea) eragin du aldi horretan bisitarien sarrera zero ingurukoa izatea gure lurraldean. Era berean, data horretatik aurrera, kanpoko mugak pixkanaka ireki dira, baina herrialde askok neurri murriztaileak izateari eutsi diote herritarren mugimenduei dagokienez.

Egoera dela eta, alarma-egoerak iraun zuen bitartean, EINen Hotelen Okupazio Inkestak (HOI) datuak lurraldeka banakatuta emateari utzi zion. Informazio hori uztailetik aurrera sartu da berriro, eta erakusten du ezen, martxoaren 14tik ekainaren 21era bitartean hotel-jarduera ia nulua izan ondoren, Bizkaian bisitarien sarrera pixkanaka berreskuratzen hasi dela.

Bestalde, EUSTATEk, Establezimendu Turistiko Hartzaileen Inkestan (ETHI) baieztatu duenez, alarma-egoera amaitu ondoren, ekainean establezimendu turistikoak pixkanaka irekitzen jarraitu du, maiatzaren 9ko SND/399/2020 Aginduan, hotelak eta establezimendu turistikoak jendearentzat berriz irekitzeari buruzkoan, ezarritako muga eta baldintzekin. Hala, kalkulatzeko da ekainean Bizkaiko bidaiarien sarreraren kopuruak, EAEko guztizkoaren %42,3 gutxi gorabehera, -%85,2 egin duela behera urte arteko terminoetan, gualdietan erregistratutako -%85,3aren antzera, apirilean eta maiatzean ia erabat itxi ondoren.

Bizkaiko batez besteko egonaldia ekainean 1,9 egunekoa da, turisten sarreraren geldialdiak baldintzatuta, eta urte batetik bestera -%0,5 jaitsi da 2019ko ekainarekin alderatuta. Datu hori Arabako batez besteko egonaldiaren azpitik dago (1,97 egun) eta Gipuzkoakoaren gainetik (1,83 egun).

Landa-turismoak, gure lurraldean goranzko joera duen sektoreak, apirilean eta maiatzean izandako jarduerarik ezaren ondoren, susperraldi luzea aurreikusten da: ekainean, -%68,0 bidaiari gutxiago sartu ziren establezimendu horietan, eta gualdiak, berriz, -%61,2 izan ziren.

Ibilgailuen salmentak pandemiaren ondorioak jasaten jarraitzen du, matrikulazio-zifrek erakusten duten bezala; izan ere, bigarren hiruhileko honetan, urtariletik martxora bitartean hasitako beherakada areagotu egiten da.

Hala, 2020ko bigarren hiruhilekoan, autoen matrikulazioak -%56,2 egin du behera 2019ko apiriletik ekainera, 2.809 auto matrikulatu baitira (3.602 auto gutxiago).

Ekaineko datuen arabera, behera egin dute matrikulazioek, -%9,9 urtetik urtera, eta eskuragarri ditugun azken datuak ikusita nolabaiteko susperraldia dagoela esan daiteke uztailean eta abuztuan.

Zamalanetako ibilgailuei dagokienez, egoera ere larria da. 2020ko bigarren hiruhilekoan 2019ko epe berean baino 480 ibilgailu gutxiago matrikulatu dira, -%48,5 urte batetik bestera. Kasu horretan, nahiz eta ekainean aurreko bi hilabeteetan baino jaitsiera apalagoa

izan den (-%2,6), autoen kasuan ez bezala, azken datuek erakusten dute uztailean eta abuztuan jaitsiera handiak izan direla.

Kanpo-eskaera

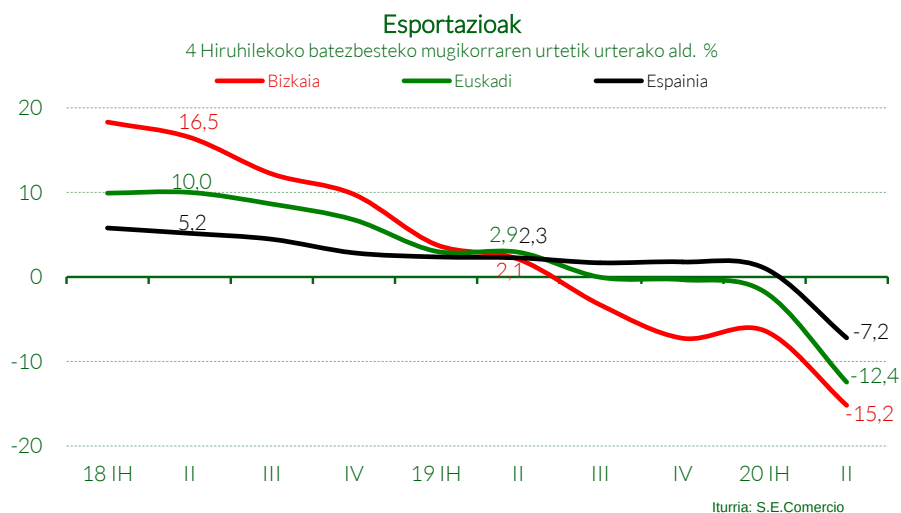
Kanpo sektorea pandemiaren kaltetuetako bat izaten ari da, nazioarteko merkataritza harremanen beherakada handia dela eta.

Industria, Merkataritza eta Turismo Ministerioko Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (SEC) arabera, krisiaren aldi gogorrean, 2020ko apirila eta ekaina bitartean, Bizkaiko kanpo-salmentak -%33,7 jaitsi ziren; 2019ko aldi berean, berriz, %0,9ko hazkunde arina lortu zuen.

Produktu energetikoen esportazioak, guztizkoen %12,6, -%64,0 jaitsi dira bigarren hiruhilekoan, eta duela urtebete, berriz, -%4,1.

Esportazio ez-energetikoen ere (guztizkoaren %87,4) emaitza kaskarra izan dute. Apirila eta ekaina bitartean -%24,6 galdu zuten, duela urtebete %2,5 hazi ziren bitartean. Bai EAEk bai Estatuak beherakada handiagoak izan dituzte bigarren hiruhilekoan, -%31,8koa eta -%25,1koa, hurrenez hurren.

Helmugaren arabera, bigarren hiruhilekoan energiakoak ez diren salmentek behera egin dute, bai EBra (-%23,6), bai munduko gainerako herrialdeetara (-%26,3), eta urtariletik martxora bitartean izandako -%5,8ko eta -%2,8ko beherakadak areagotu egin dira.

Sektoreka, elikadurak eta gainerako manufaktura ez dute behera egin; azken horrek pisu erlatibo txikia du Bizkaiko kanpo-salmenten guztizkoan. Elikadurak (esportazio guztien %6,1), urtariletik martxora bitartean lortutako %79,4ko gorakada handiaren ondoren, emaitza ona lortu du bigarren hiruhilekoan (%10,2). Datu negatiboak dituzten sektoreen artean, aipatutako energia-esportazioen beherakadaz gain, nabarmentzekoak dira erdi-faktoretan izandako jaitsierak, -%25,6 (%38,6ko pisu erlatiboa du kanpoko salmenta guztien gainean), ekipamendu-ondasunetan -%21,3 (%31,0ko pisua) eta automobilgintzan -%44,8 (%7,0ko pisu erlatiboa).

Alarma-egoera amaitzen den ekaineko datuekin, nolabaiteko susperraldia hautematen hasi da, esportazio guztien beherakada (-%6,3) aurreko hilabeteetan baino leunagoa izan baita, eta atzerrirako salmenten gorakada nabarmena izan baita elikaduraren sektorean (%61,7) eta ekipo-ondasunetan (%19,1).

Bizkaiko ekonomiaren inportazioak 2019an amaitu ziren hazkunde tasa negatiboekin, 2020ko bigarren hiruhilekoan, esportazioak baino gehiago jaitsi ziren, -%41,9, eta laugarren hiruhileko galeran metatu ziren.

Apiriletik ekainera bitartean, EBtik etorritako inportazioak -%22,2 jaitsi dira, eta munduko gainerako herrialdeetakoak, berriz, -%51,7. Osagaien arabera, esportazioen kasuan gertatzen den bezala, lehen hiruhilekoarekin alderatuta, azkartu egin da energia-inportazioen (-%68,9) eta ez-energetikoen (-%19,7) beherakada.

Arantzel-multzoka, bigarren hiruhilekoan, produktu ez-energetikoen artean (inportazio guztien %76,0), nabarmentzekoak dira erdi-fakturen -%16,6ko beherakadak, %35,3ko pisuarekin, bai eta ekipamendu-ondasunenak ere, -%34,1 galtzen baitute eta guztizkoaren %16,4 osatzen baitute.

Bizkaiko balantza komertzial energetikoa negatiboa da beti Petronorren inportazioen ondorioz, eta aurreko hiruhilekoan gertatu zen bezala, saldo negatiboa %72,8 jaitsi da 2019ko aldi berarekin alderatuta. Balantza komertzial ez-energetikoa positiboa da 2007tik, eta -%49,1 jaitsi da 2020ko bigarren hiruhileko honetan.

Lan merkatua

Lan-merkatuaren susperraldia, 2019ko ekitaldian jarraitu zuena, bat-batean eten da pandemiaren agerpenarekin, eta horrek Bizkaiko ekonomian enplegua suntsitzea ekarri du.

Eustaten HEKen arabera, Bizkaiko ekonomiako lanaldi osoko lanpostu baliokideak 405.794 izan dira 2020ko bigarren hiruhilekoan, urteko lehen hiruhilekoan baino 66.361 lanpostu gutxiago, eta hiruhileko batetik bestera -%14,1 gutxiago.

2019ko bigarren hiruhilekoko 489.195 lanpostuekin alderatuz gero, urtebetean 83.401 lanpostu galdu dira, -%17,0ko urte arteko beherakadarekin.

Alarma-egoera ia bigarren hiruhileko osoan indarrean egon denez eta beheraldian hartutako neurriak kontuan hartuta, bigarren hiruhileko honetan lan-merkatuari buruzko inkestak interpretatzeko, bi gogoeta hartu behar dira kontuan, bai BAIn, bai BJAIn;

- Aldi baterako enplegu-erregulazioko espediente batek eragindako langileak landun gisa hartzeari buruz aipatutakoa.
- Alarma-egoeran, lana galdu duten pertsona askok ezin izan dute inolako bilaketa-metodorik erabili, kontratatuko lituzketen enpresak itxita daudelako edo autonomo gisa jardutea eragotzi zaielako, edo ezin izan dute balizko lan batean sartu,

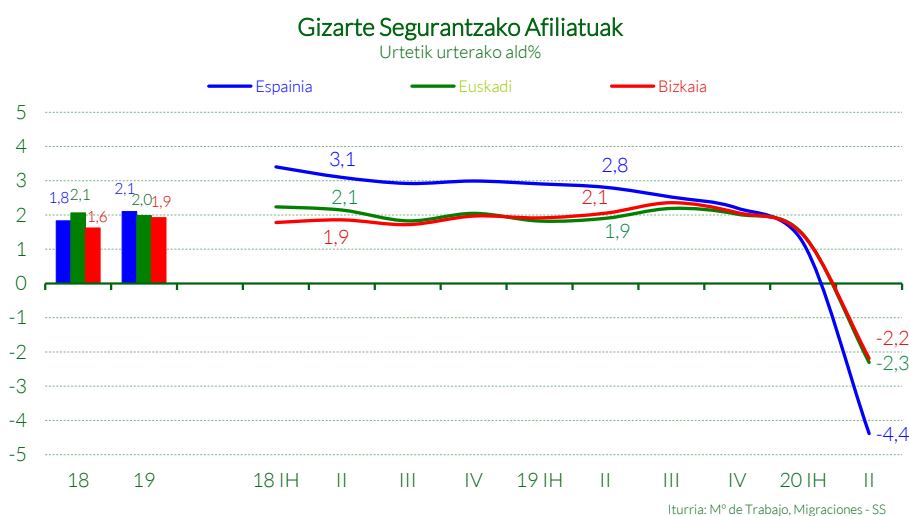
familiaren mendeko pertsonak (haurrak, adinekoak, desgaitasuna duten pertsonak, etab.) zaintzen etxean egon behar dutelako, eta pertsona ez-aktibotzat hartu dira.

Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (EIN) kalkuluen arabera, Bizkaian biztanleria aktiboa -%4,5 jaitsi da 2020ko bigarren hiruhilekoan 2019ko aldi berarekin alderatuta (ez-aktiboa %7,1 igo da).

Okupazioaren kopurua gehiago jaitsi da, -%5,5 urtetik urtera, iazko apirila eta ekaina bitartean baino 26.900 pertsona gutxiago baitaude lanean. Gainera, kopuru horiek interpretatzean, kontuan hartu behar da ALEE batek eragindako pertsonen buruzkoa.

Ondorioz, biztanleria langabeak %5,1 egin du gora aurreko urteko bigarren hiruhilekoarekin alderatuta, eta -%3,5 jaitsi da urtariletik martxora bitarteko aldiarekin alderatuta. Horrek esan nahi du, guztira, 55.300 langabe daudela 2020ko bigarren hiruhilekoan; beraz, duela urtebete baino 2.700 langabe gehiago daude, eta 2020ko lehen hiruhilekoan baino 2.000 gutxiago.

Testuinguru horretan, langabezia-tasa %10,7koa da bigarren hiruhileko jarraian, duela urtebete baino puntu bat gehiago.

Eustaten BJA bat dator Biztanleria Aktiboaren Inkestaren joerekin, baina kopuru arinagoekin. Hala, biztanleria aktiboa -%3,0 jaitsiko litzateke urte batetik bestera (ez-aktiboa %5,1 handituz), eta biztanleria landuna, berriz, -%3,5. Aldiz, biztanleria langabeak %0,8 egin du gora, zortzi hiruhilekotan jarraian behera egin ondoren. Aldi berean, beste bi lurraldeetan gehiago hazi da biztanleria langabea: %21,9 Gipuzkoan eta %10,2 Araban.

Hori guztia kontuan hartuta, langabezia-tasa %11,9koa izango da 2020ko bigarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino sei hamarren gehiago, eta duela urtebete baino puntu erdi gehiago. Tasa hori handiagoa da Gipuzkoan (%8,6) eta Araban (%11,8) erregistratutakoa baino.

BJAren arabera, gizonen langabezia-tasa %12,8koa eta emakumeena %10,9koa da. Duela urtebete, berriz, %10,4 eta %12,5koa zen, hurrenez hurren.

Gizarte Segurantzaren datuek inkestek baino hobeto erakusten dute COVID-19ak lan-merkatuan izango dituen ondorioak.

Hala, hiruhileko batez besteko balioak kontuan hartuta, Gizarte Segurantzako afiliazioak 473.937 izan ziren 2020ko apirila eta ekaina bitartean, hau da, duela urtebete baino 10.610 gutxiago eta aurreko hiruhilekoan baino 12.148 gutxiago. Eraitza horien arabera, urtetik urterako beherakada -%2,2koa izan da, eta hiruhilekoa -%2,5koa.

EAE osoan eta Estatuan ere, afiliazioaren beherakadak oso esanguratsuak izan dira, eta Bizkaiko lurraldekoak baino zertxobait handiagoak. -%2,3 eta -%4,4 urte arteko kopuruetan eta -%2,5 eta -%3,1 hiruhilekoetan, hurrenez hurren.

COVIDaren krisiak emakumeentzat kaltegarriagoa den generoaren araberrako banaketa eragin du. Hala, ekainaren azken egunean, 228.524 emakume (%48,39) eta 243.691 gizon (afiliazio guztien %51,61) zeuden alta emanda Gizarte Segurantzari Bizkaian.

SEPEren datuen arabera, Bizkaiko enpleguak okerrera egin du urteko bigarren hiruhilekoan. Hala, 2020ko bigarren hiruhilekoan, Bizkaian batez besteko langabeen kopurua 79.500 pertsonakoa da: urtetik urterako igoera nabarmena izan da, %22,3koa, eta 14.500 pertsona gehiago daude langabezian duela urtebete baino, eta hiru hilean behin %15,5eko igoera izan du, eta aurreko hiruhilekoan baino 10.700 pertsona gehiago daude langabezian. Bizkaian erregistratutako langabezia-tasa %14,5koa da, 2019ko bigarren hiruhilekoan erregistratutakoa baino bi puntu eta erdi handiagoa. Estatuko tasaren azpitik dago (%17,2) eta EAE osokoaren gainetik (%13,1).

Sektoreka, SEPEn inskribatutako biztanle guztietatik 53.929 zerbitzuen sektoreko aurreko enplegu batetik zetozen (guztizkoaren %67,8), 8.827 industriatik (guztizkoaren %11,1), 6.216 Eraikuntzatik (guztizkoaren %7,8), 1.338 lehen sektoretik (guztizkoaren %1,7) eta gainerako 9.237ek ez zuten aurretik enplegurik (guztizkoaren %11,6).

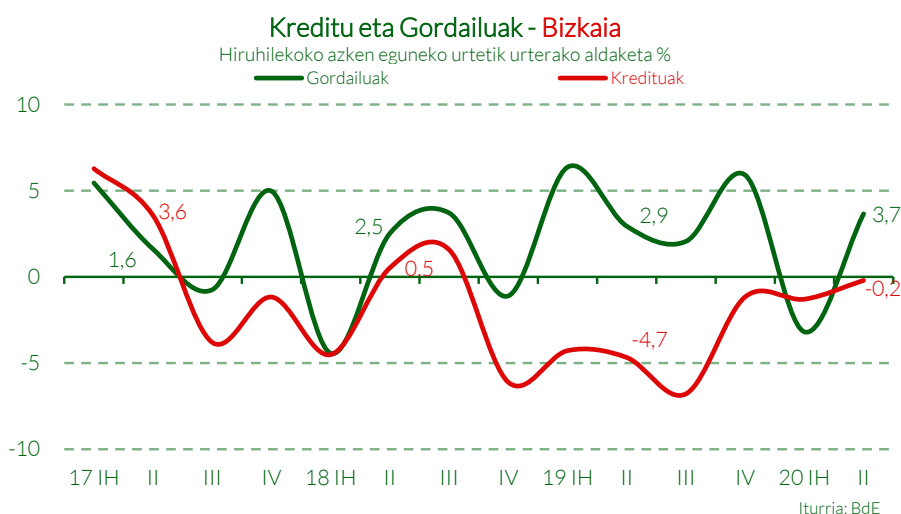
Apiriletik ekainera bitartean, langabezia-tasa nabarmen igo da sektore guztietan. Erregistratutako langabezia-tasa txikiena duen sektorea industria (%11,1), zerbitzuen sektorea (%14,6) eta eraikuntza (%18,1) izan dira, eta, azkenik, lehen sektorea (%39,7).

Ekonomiaren finantzaketa

Espainiako Bankuaren arabera, Covid-19aren pandemiak aldaketa nabarmena ekarri du sektore pribatu ez-finantzarioaren finantzaketaren bilakaeran. Autonomoentzako eta enpresentzako finantzaketak gora egin du, likidezia-premia handiagoengatik, abal publikoen programa bat sartzeagatik eta Europako Banku Zentraleko kreditu-erakundeak likideziaz hornitzeko politikengatik. Aitzitik, pertsona fisikoentzako kreditu berriak behera egin du, hein handi batean aurreikuspen makroekonomikoek okerrera egin dutelako, eta horrek kreditu-eskaintza eta -eskaria murriztu ditu segmentu honetan.

Aurrekoaren ondorioz, finantza-erakundeek 2020ko ekainaren azken egunera arte emandako kreditu biziak (eskuragarri dagoen azken datua) Bizkaian $-0,2$ jaitsi ziren urtetik urtera (2019ko aldi berean $-4,7$ eta aurreko hiruhilekoan $-1,3$). Lurraldeari dagokionez, 2018ko azken hiruhilekotik izan den beherakadarik txikiena izan da, kreditua negatiboan sartu zenetik. Hala ere, bai Estatuan, bai EAE osoan, joera-aldaketa bat gertatu da aldi horretan: kredituak $2,4$ eta $1,3$ egin du gora, hurrenez hurren.

Finantza-erakundeetan sektore egoiliarrek egindako gordailuen kasuan (administrazio publikoak alde batera utzita), joera-aldaketa gertatu da urteko lehen hiruhilekoarekin alderatuta ($-3,2$), eta apiriletik ekainera bitartean susperraldi nabarmena izan da, $3,7$ ko hazkundearekin. 2019ko bigarren hiruhilekoan lortutako $2,9$ ko igoera baino handiagoa da, nahiz eta Euskadi osoan ($5,7$) eta Estatuan ($6,8$) lortutakoen azpitik dagoen.

Hipoteken bilakaerak beheranzko joera erakutsi du 2020. urtearen hasieratik, pandemiaren ondorioz. Hala, Bizkaian, eta 2020ko bigarren hiruhilekoan, 458 milioi euroko 3.295 hipoteka eratu dira, hau da, $-6,6$ ko eta $-13,3$ ko urte arteko jaitsierak, hurrenez hurren.

Hala ere, ekaineko datuen arabera, baliteke susperraldi bat egotea, alarma egoeran atzeratutako operazioen ondorioz. Hala, ekainean, sinatutako hipoteken kopurua $18,2$ hazi zen, eta horien zenbatekoa $26,7$.

Sozietateen demografia

Bizkaian, 2020ko bigarren hiruhilekoan, 231 sozietate eratu dira (2019ko aldi berean baino 206 gutxiago), eta harpidetutako kapitalak $-70,6$ ko beherakada izan du.

Bestalde, 2020ko apirila eta ekaina bitartean Bizkaian kapitala handitu duten sozietateen kopurua 80 baino ez dira izan (2019ko tarte berean baino 69 gutxiago dira), eta gehitutako kapitala $-44,2$ jaitsi da.

$-49,6$ jaitsi da aldi horretan desagindako sozietateen kopurua. Borondatez egin zutenak duela urtebete baino $-44,1$ gutxiago izan ziren, eta enpresen bat-egiteek eragindako disoluzioak, berriz, $-42,9$.

Prezioen bilakaera

HEKen arabera, Bizkaiko prezio arruntetako BPGa 8.012,7 milioi eurokoa izan da 2020ko apirila eta ekaina bitartean, duela urtebete baino 1.983,1 milioi gutxiago (9.995,8 milioi), urte arteko %19,8ko beherakadarekin. Kontuan hartuta BPGaren bolumen-jaitsiera -%19,5ekoa izan dela, prezioen deflaktorea -%0,5ekoa izan da, eta duela urtebete, berriz, %1,0koa

Inflazioari dagokionez, 2020ko ekitaldiari %1,4ko tasarekin ekin ondoren, Bizkaiko Kontsumoko Prezioen Indizea (KPI) jaitsiz joan da, 2020ko urtarritetik ekainera bitarteko batez besteko metatua %0,2koa izateraino. Ekaina balio negatiboetan hirugarrena da jarraian, -%0,1.

Urteko lehen seihilekoan, aipatzekoak dira elikagaien prezioen igoera (%3,2) eta etxebizitzaren (-%3,8), aisialdiaren eta kulturaren (-%0,9) eta garraioaren (-%3,4) beherakadak.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Inguruko gainerako ekonomietan bezala, Bizkaiko jarduerak eragin handia izango du koronabirusaren ondorioetan. 2020ko ekainera arte, lurraldearen BPGa -%11,3 jaitsi da, eta bigarren hiruhilekoan -%19,5 jaitsi da, aurrekaririk gabe serie historiko osoan.

Illo horretan, 2020an eta 2021ean Bizkaiko ekonomiarako egindako aurreikuspenek Eusko Jaurlaritzak EAerako aurkeztutakoen oso antzekoak izan behar dute nahitaez, Bizkaia EAEko ekonomiaren %50 baino zertxobait gehiago hartzen baitu.

Urtean zehar, pandemiak eta hari aurre egiteko praktikan jarri diren neurri murriztaileek markatu dute BPGaren hazkundea, eta horrek eragina izan du bai barne-ekonomian, bai kanpo-ekonomian, eta orain arte ez bezalako galerak izan dituzte biek. Hala ere, aurtengo hirugarren hiruhilekotik aurrera jardura ekonomikoak susperraldiaren bidea hartzea espero da. Testuinguru horretan, eta ekitaldi honetarako, Bizkaian BPG %10,2 jaitsiko dela aurreikusten da, Euskal Autonomia Erkidego osoan aurreikusitakoa baino hamarren bat gehiago. 2021ean susperraldi nabarmena espero da, %8,9ko hazkundea espero baita, EAEn bezala.

Bizkaian, EAE osoan bezala, barne-ekonomiaren agregatua izango da koronabirusak eragindako krisiaren ondorioak zorrotzago jasango dituen. Hala, gastu publikoak gora egiten du pandemiari aurre egiteko hartutako neurrien ondorioz, baina etxeko eskariak -%8,8 egin du behera, konfinamendu-aldiaren, beheranzko joera murriztearen eta egoerak sortzen duen ziurgabetasunak eragindako konfiantza-galeraren ondorioz. Tasa positiboak 2021ean itzultzea espero da.

Kanpoko sektoreari dagokionez, Bizkaian BPGaren hazkundeari egingo dion ekarpen negatiboa -0,8 puntukoa izango da gutxi gorabehera, eta nazioarteko merkataritzaren narriaduraren ondorioz Bizkaiko esportazioek eta inportazioek behera egingo dute. 2021erako kanpo-ekonomiaren ekarpen positiboa zazpi hamarren ingurukoa izatea espero da.

Eskaintzaren ikuspegitik, 2020an galera orokorra izango da sektore guztietan, arinagoa urteko bigarren sei hilekotik aurrera, eta 2021ean hazkunde-tasa positiboetara itzuliko da. Industria eta zerbitzuak izango dira pandemiari aurre egiteko hartutako neurriek gehien eragingo dietenak, hala nola jarduera partzialki edo osorik geldiarazteak eta mugikortasuna murrizteak.

Enpleguari dagokionez, EAE osoko aurreikuspenei jarraiki, 2020an lanaldi osoko lanpostuetan -%8,9 inguruko beherakada izan dela eta 2021ean %7,9ko errekupeazioa izan dela kalkulatu da. Lurraldeko langabezia-tasa %11,5era igoko litzateke ekitaldi honetan (2019ko %11,0tik), eta 2021ean %11,4ra jaitsiko litzateke.

Ekonomiaren Abagunearen Adierazkarien Laburpena

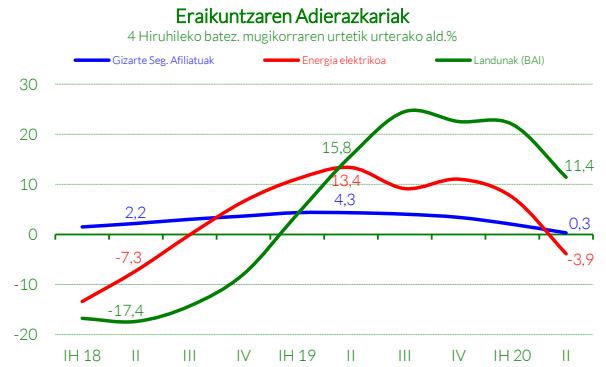
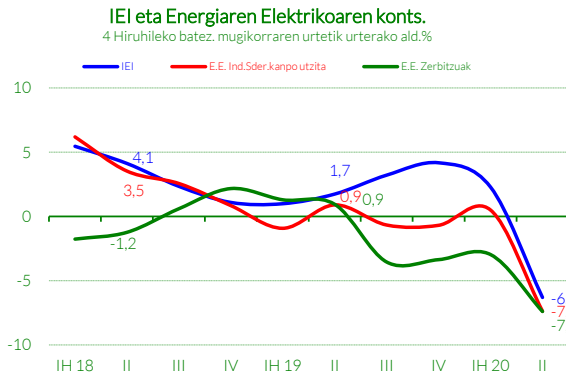
Urtetik urterako ald%

	Iturria	Epealdia	Bizkaia		Euskadi		Espainia	
			2019	2020	2019	2020	2019	2020
BPG BOLUMINA	Eustat/INE	II Hiruhilekoa	2,3	-11,3	2,4	-11,4	2,2	-12,8
BPG NOMINALA	Eustat/INE	II Hiruhilekoa	3,3	-11,3	3,5	-11,3	3,5	-11,9
EKOIZPENA								
-I.E.I. Orokorra	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	3,0	-16,5	0,7	-16,9	0,0	-14,9
-I.E.I. Orokorra zuzenduta	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	3,1	-17,0	0,8	-16,8	0,8	-15,4
-Landunak Guztira	INE	II Hiruhilekoa	2,7	-2,8	2,1	-2,7	2,8	-2,5
-Landunak Guztira	Eustat	II Hiruhilekoa	1,4	-2,0	1,5	-1,6	--	--
-Gizarte Segurantzako Afiliatuak	G. Segurantz	Urt.-Ekaina	2,0	-0,4	1,9	-0,5	2,9	-1,6
INDUSTRIA								
-I.E.I. Ateratze Industriak	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	0,8	-24,3	-7,9	-3,3	-7,4	-9,2
-I.E.I. Beste Manufakturak	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	1,6	-19,4	0,6	-18,1	1,4	-16,8
-I.E.I. E.Elek., Gasa eta Ura	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	19,8	-0,8	8,0	-4,5	4,4	0,0
-Landunak Industrian	INE	II Hiruhilekoa	-7,5	-2,7	-7,8	-1,0	1,4	-1,1
-Landunak Industrian	Eustat	II Hiruhilekoa	-10,6	1,8	-1,3	-0,7	--	--
-E. Elek. Kons. Industrian	Iberdrola	Urt.-Ekaina	4,5	-14,8	-0,3	-12,2	--	--
-E. Elek. Kons. Ind. Sid. Gabe	Iberdrola	Urt.-Ekaina	2,6	-10,5	0,0	-9,8	--	--
ERAIKINTZA								
-Landunak Eraikintza	INE	II Hiruhilekoa	30,3	7,6	14,2	-2,5	8,1	-4,3
-Landunak Eraikintza	Eustat	II Hiruhilekoa	13,6	-7,0	3,4	-5,1	--	--
-En. Elek. Knts. Eraikintzan	Iberdrola	Urt.-Ekaina	12,9	-14,7	11,3	-14,0	--	--
ZERBITZUEN SEKTOREA								
-Bidaiaien Mugimendua	INE	Urt.-Ekaina	--	--	3,1	-64,3	4,1	-68,5
-Bidaiaien Mugimendua	Eustat	Urt.-Ekaina	4,4	-65,2	4,7	-65,2	--	--
-Gauak	INE	Urt.-Ekaina	--	--	4,0	-64,5	1,6	-70,5
-Gauak	Eustat	Urt.-Ekaina	4,4	-64,6	5,5	-64,8	--	--
-Landunak Zerbitzuetan	INE	II Hiruhilekoa	3,2	-3,6	4,2	-3,1	2,8	-2,4
-Landunak Zerbitzuetan	Eustat	II Hiruhilekoa	3,3	-2,2	2,4	-1,2	--	--
-En. Elek. Knts. Zerbitzuetan	Iberdrola	Urt.-Ekaina	-2,6	-10,8	-1,9	-11,1	--	--
LAN MERKATUA								
-Langabezia Tasa	INE	II Hiruhilekoa	9,7	10,7	8,6	9,1	14,0	15,3
-Langabezia Tasa	Eustat	II Hiruhilekoa	11,4	11,9	9,8	10,8	--	--
-Erregistratutako Langabezia	SEPE	Urt.-Ekaina	-7,6	11,6	-6,9	12,7	-5,1	13,2
-Erregistratutako Kolokazioak	SEPE	Urt.-Ekaina	0,7	-33,6	0,9	-34,1	3,0	-33,1
BARRU ESKARIA								
-I.E.I. Kontsumo O.	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	--	--	4,3	-8,0	2,2	-11,1
-Autoen Matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Ekaina	-3,8	-46,1	-3,4	-44,8	-4,7	-50,4
-E. Elek. Knts. Etxetan	Iberdrola	Urt.-Ekaina	-6,3	0,8	-5,8	1,4	--	--
-I.E.I. Kontsumo O.	Eustat/INE	Urt.-Ekaina	--	--	0,5	-18,0	2,9	-24,6
-Garraio-Ibilgailuen matrik.	D.G. Tráfico	Urt.-Ekaina	-6,5	-38,1	-6,2	-37,8	-0,8	-40,4
KANPOKO ESKARIA								
Esportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	-4,0	-20,6	0,8	-22,9	1,7	-15,8
-Esp. Guztira ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	0,1	-15,1	2,7	-21,3	1,7	-14,2
-Esp. G.E.E. Europako-Batas.	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	-2,5	-14,8	5,5	-20,4	1,0	-13,9
-Esp. G.E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	5,7	-15,7	-2,8	-23,4	3,1	-15,0
Inportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	5,7	-26,9	4,9	-24,9	1,6	-18,8
-Inp. Guztira ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	9,0	-14,9	6,0	-19,0	1,8	-16,0
-Inp. G.E.E. Europako-Batas.	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	7,2	-18,7	4,4	-23,4	-1,5	-18,4
-Inp. G.E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Ekaina	11,7	-9,6	9,8	-9,3	7,0	-12,6
PREZIO ETA SOLDATAK								
-KPI	INE	Urt.-Ekaina	1,1	0,2	1,2	0,2	1,0	0,0
-PIIA	INE	Urt.-Ekaina	--	--	2,8	-7,8	1,4	-5,2
-Itundutako soldata-igoera	Mº de Empleo	Urt.-Ekaina	1,6	1,7	1,7	1,7	2,2	2,0
EKONOMIAREN FINANTZAKETA								
-Kredituak S. Egoiliarretan	BdE	II Hiruhilekoa	-1,8	-0,2	-2,1	1,1	-2,1	0,9
-Gordailuak S. Egoiliarretan	BdE	II Hiruhilekoa	5,0	1,0	5,3	1,8	4,7	1,7

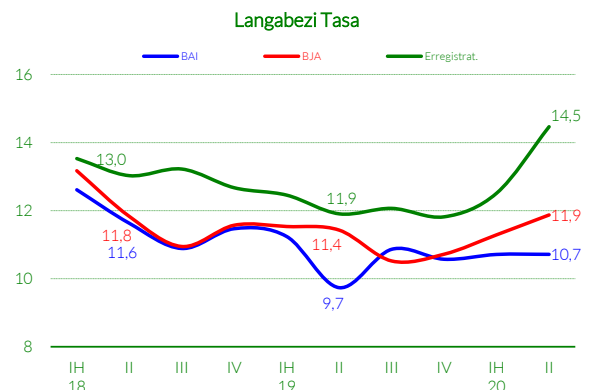
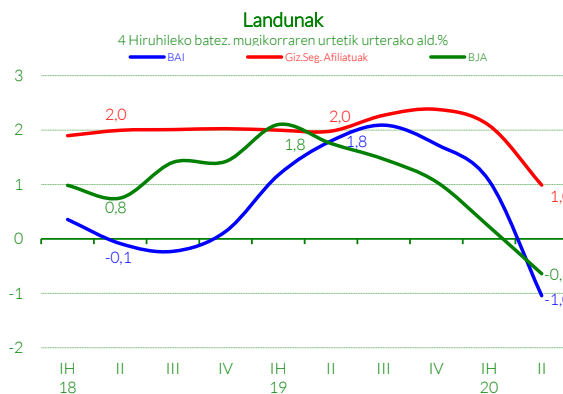
Daturik gabe=d.g.

Bizkaiko Abagune Ekonomikoaren Laburpen Grafikoa

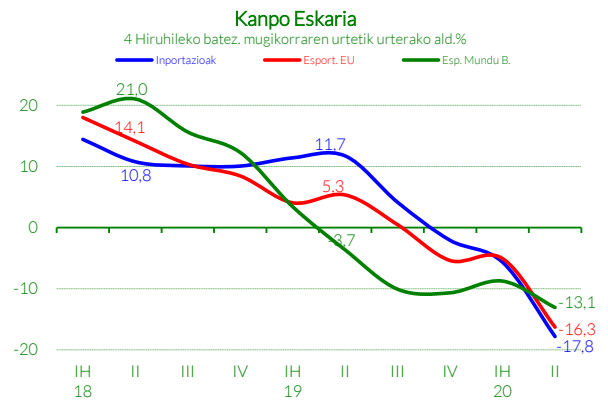
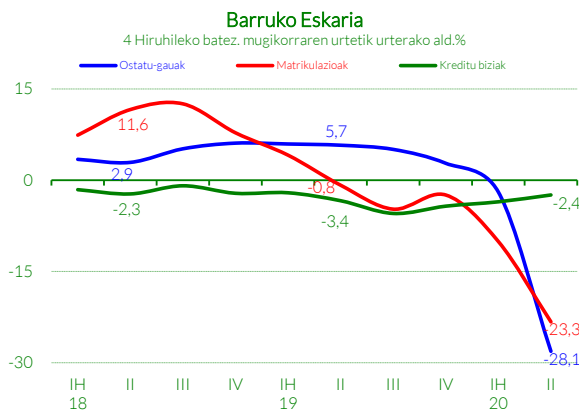
Ekoizpen Jarduera

Lan Merkatua

Barruko Eskaria eta Kanpokoa

ZERGA ABAGUNEA

Espainiako Bankuaren Hiruhileko Balantzeen Zentralak (HBZ) emandako datuen arabera, Covid-19ak eragindako osasun-krisiaren testuinguruan sartutako euste-neurriek eragin negatibo handia izan zuten enpresen jardueran ekitaldiko lehen hiruhilekoan.

Soberakin arrunten eta errentagarritasun-mailen uzkurdura handia. Jardueraren uzkurtze handia sozietate ez-finantzarioen balio erantsi gordinaren (BEG) ia %15eko jaitsieran islatu zen termino nominaletan, 2019ko lehen hiruhilekoan erregistratutako %4,4ko igoerarekin alderatuta. BEGd-aren atzerakada orokortu egin zen sektoreka, elikagaien, edarien eta tabakoaren industrian izan ezik (industria-adarraren azpisektorea).

Langile-gastuak murriztu egin ziren, baina oso modu arinean (-%0,3), batez besteko ordainsarien dezelerazioaren (%0,2) eta enpleguaren jaitsieraren (-%0,5 hiruhileko batez bestekoan) ondorioz. Egia esan, langileen doikuntzak hiruhileko azken bi asteetan kontzentratu ziren eta batez ere aldi baterako langileen kolektiboari eragin zioten.

Emaizta ekonomiko gordinaren jaitsiera nabarmena, %29,4koa. Finantza-sarrerak nabarmen murriztu ziren (-%36,5), jasotako dibidenduen atzerakada handiaren ondorioz (-%44,3). Eta finantza-gastuek behera egiten jarraitu zuten (-%17,5), batez ere finantzaketa-kostuen jaitsieragatik. Horren guztiaren ondorioz, emaitza arrunt garbia (EAG) nabarmen murriztu zen (-%63,0), aurreko urteko lehen hiruhilekoan %9,7ko igoera erregistratu baitzen.

Era berean, diru-sarrera eta gastu atipikoen bilakaeraren eta sozietateen gaineko zergaren gastuaren ondorioz, hiruhilekoaren amaierako emaitza garbiak balio erantsi negatiboa izan zuen, eta hori ez zen CBTn gertatzen 2002tik. Emaizta hori BEGd-ri dagokionez %-0,4koa da, eta 2019ko lehen hiruhilekoan %15,0koa izan zen.

Enpresen batez besteko errentagarritasun-maila asko jaitsi da, mozkin arruntak jaitsi direlako. Eta finantzaketa-kostuek azken urteetako beheranzko joerarekin jarraitu zuten, pixka bat jaitsiz, ehuneko puntu bat baino gehiago estutu zen aktiboaren errentagarritasunaren eta finantzaketaren batez besteko kostuaren arteko diferentziala, balio negatiboan kokatzeraino (-%0,2), eta hori ez zen gertatzen 2014ko lehen hiruhilekotik.

Gainera, ustiapen-defizitak estaltzeko beharrak enpresen zorpetzea handitzen lagundu zuen, eta interesen ordainketara bideratutako mozkin arrunten ehunekoa (emaitza ekonomiko gordina gehi diru-sarrera finantzarioak) ere pixka bat hazi zen, ratio horrek azken urteetan izan duen beheranzko joera hautsiz.

Martxoko azken bi asteetan fakturazioak bat-bateko beherakada izan du konpainien proportzio handi batentzat, aktibo finkoetan egindako inbertsioekin eta zorraren amortizazioekin batera, eta, horren ondorioz, lehen hiruhilekoan HBZko enpresen erdiek baino gehiagok likidezia-beharrak zituzten.

Bigarren hiruhilekoan are egoera okerragoa espero da, batez ere industriaren sektorean eta merkataritzan eta ostalaritzan. Bereziki, enpresen ustiapen-defizitek orain arte neurrizkoa izan den ondare-posizioan izan duten eragina ebaluatu beharko da.

Argitaratutako azken datuekin, Estatuko urtarril-abuztuko zerga-bilketa, lurralde-administrazioei egotz dakiekeen partaidetza barne, 123.303 milioira iritsi da, 2019ko aldi

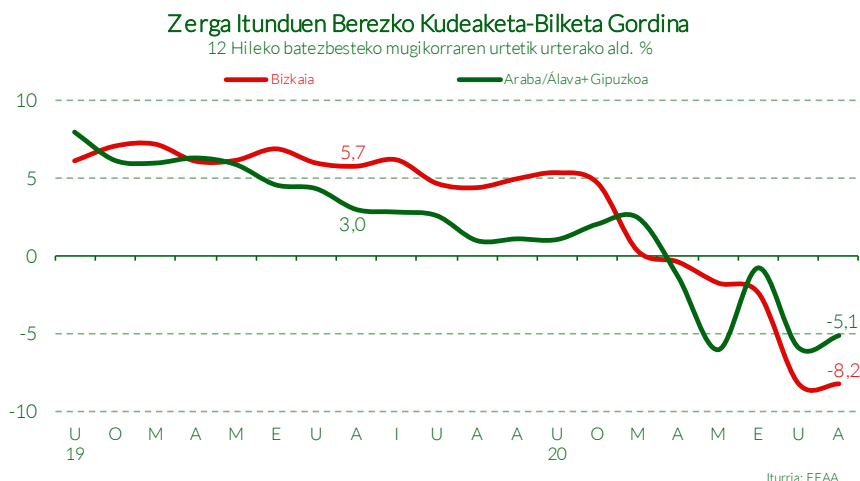
berdinarekin alderatuta $-\%5,2$ ko jaitsierarekin, zuzeneko zergen ($-\%6,7$) eta zeharkako zergen ($-\%14,3$) beherakaden ondorioz.

Hazkunde izenduna eta diru-bilketaren garapena

Koronabirusaren krisiak diru-bilketaren beherakada eragin du 2020tik aurrera.

2020ko abuztura arte, EAEko zerga itunduen bilketa gordina 10.592,5 milioi eurokoa izan zen. Zenbateko horrek $-\%13,2$ ko urte arteko beherakada dakar, 2019ko aldi berean lortutako $\%2,8$ ko igoeraren aldean.

Bizkaian, zerga itunduengatik diru-sarrerak gordinak (EAEko guztizkoaren $\%55,3$) 5.855,3 milioi eurokoak izan ziren abuztura arte, 2019ko aldi berarekin alderatuta $-\%16,1$ eko beherakada, urte arteko $\%4,0$ igo baitziren. Jaitsiera Arabakoa ($-\%14,4$) eta Gipuzkoakoa ($-\%6,9$) baino handiagoa da.

Martxotik aurrera jarduera ekonomikoak behera egiteaz gain, Bizkaiko Ogasunak pandemiak zergadunen artean dituen ondorio ekonomikoak arintzeko hartutako neurriek baldintzatu egin dute epealdiko diru-bilketa. Neurri garrantzitsuenen artean, lehenengo bi hiruhilekoetan PFEZn zatitutako ordainketak kendu izana nabarmentzen da.

Bizkaian, foru aldundien arteko doikuntzen aurretik, kudeaketa propioko zerga itunduen diru-sarrera garbiak 4.435,6 milioi eurokoak izan ziren lehen bi lauhilekoetan, 2019ko aldi berean baino 953,9 milioi gutxiago. Datu horrek esan nahi du urtetik urterako beherakada %17,7koa izan dela, duela urtebete %1,8 igo ondoren eta EAEko batez bestekoak baino jaitsiera handiagoa (-%15,4).

Halaber, foru-aldundien artean BEZaren eta Fabrikazioko zerga berezien bilketari egindako doikuntzak ekarpen-koefizienteen arabera egin ondoren, eta lurralde historikoen arteko transferentziak egin ondoren, Bizkaiko kudeaketa propioagatiko diru-sarrera garbiak, 2020ko lehen 8 hilabeteetan, 3.811,6 milioi eurora iritsi ziren (2019an baino 887,1 milioi gutxiago), -%18,9ko urte arteko beherakadarekin, duela urtebete lortutako %1,1eko aurrerapenaren aldean.

Kapituluka, eta kudeaketa propioaren barruan, EAEn gehiago jaitsi da zeharkako zergen bilketa (-%17,8) zuzenekoak baino (-%13,2). Bizkaian, ordea, foru aldundien arteko doikuntzen aurretik, zuzeneko zergen bilketa (-%19,1) zeharkakoena (-%16,0) baino gehiago jaitsi da.

Azken datuekin, irailera arte, EAEko zerga itunduen bilketa garbiak hamarren bat baino ez du berreskuratu (-%16,5). Bizkaian datuak gehiago hobetu dira, kudeaketa propioko zerga itunduengatiko diru-sarrera garbiak -%16,4 jaitsi dira foru aldundien arteko arteko doikuntzen aurretik (-%17,7 abuztura arte) eta -%17,3 doikuntzak egin ondoren (-%18,9 abuztura arte).

Atal fiskal honetan jasotako datu guztiak behar bezala interpretatzeko, kontuan hartu behar da 2019tik 2020ra bitartean ziurtatutako diru-bilketan jasotako zifren homogeneousotasunik eza, COVID-19aren hedapenari eusteko hartutako erabakiek jarduera-geldialdia eragin dutelako eta zergadunen likidezia-arazoak arintzeko hartutako neurriek ekitaldi honetakoari eragiten diotelako.

Zuzeneko zergapetzearen bilakaera

2020ko lehen bi lauhilekoetan, EAEko zuzeneko zergapetze gordinak -%12,7ko urte arteko jaitsiera izan du, 2019an lortutako %1,0ko igoeraren aurrean. Beherakada orokorra izan da hiru lurraldeetan, Bizkaian izan baita galerarik handiena, -%18,0raino (2019an, %2,1 igo zen); ondoren, Araban, -%15,1 jaitsi da (2019an, %2,0 galdu zuen); eta, azkenik, Gipuzkoan, -%2,7 baino ez da jaitsi (2019an, %0,7 igo zen).

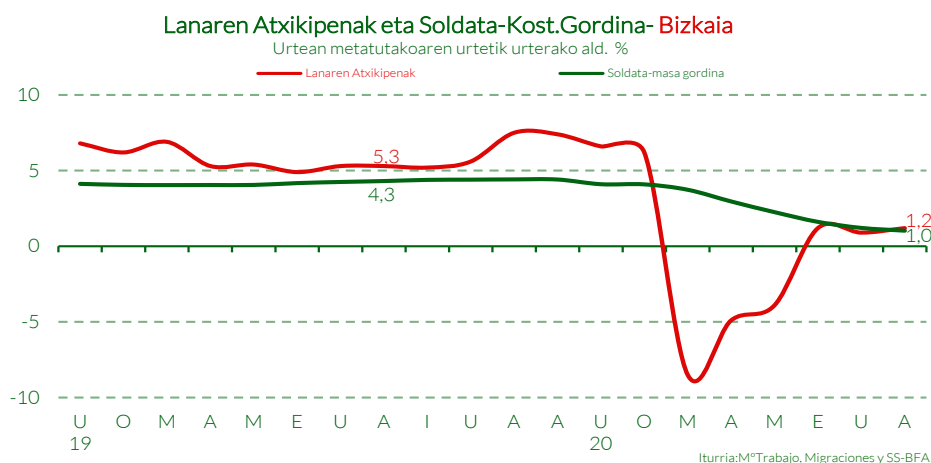
Abuztura arte EAEn zuzeneko zergetan egindako itzulketak -%9,8 jaitsi ziren, 2019ko aldi berean %8,1 hazi ziren arren. Lurralde historikoek behera egin dute, Arabak -%21,5, Bizkaia -%11,3 eta Gipuzkoak -%2,4.

Hala, 2020ko lehen lauhilekoan, zuzeneko bilketa garbia -%13,2 jaitsi da EAEn, Bizkaian (-%19,2), Araban (-%13,9) eta Gipuzkoan (-%2,8) izandako jaitsieren ondorioz.

Lan-atxikipenak positiboki eusten diote. Zuzeneko zergapetzearen barruan, laneko atxikipenen bidezko diru-bilketa, ABEEEak eta langabeziaren igoera gorabehera, urte batetik bestera %1,2 igo da abuztura arte, aurreko urtean baino gutxiago (%5,3). Gipuzkoan baino igoera handiagoa izan da (%0,7), eta Araban -%0,6 jaitsi da.

Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorreko afiliazioek, lan-atxikipenen mende daudenean, pandemiak eragindako lanpostuen galera islatzen dute Bizkaian. Hileko batez bestekoaren batez bestekoa -%0,7 jaitsi da abuztura arte (aurreko urtean %2,7 igo zen). Tasa hori EAEko batez bestekoaren berdina da, eta Estatuko jaitsieraren azpitik dago (-%2,2).

Bestalde, Enplegu eta Gizarte Segurantza Ministerioaren datuen arabera, Bizkaiko hitzarmenetan hitzartutako batez besteko soldata-igoera %1,7koa izan da 2020ko abuztura arte (urtebete lehenago lortutakoa baino hamarren bat handiagoa), EAEko batez bestekoaren berdina (%1,7) eta Estatukoaren (%1,9) azpitik.

Laneko atxikipenez gain, emaitza positiboa lortzen duen zerga-figura bakarra ondare-irabazien atxikipenak dira, batez ere akzioak eta partaidetzak inbertsio-funtsetan eskualdatzeagatik

.Abuztura arte, kapital higigarrien atxikipenak -%5,0 egin dute behera, eta kapital higiezinaren atxikipenak -%13,8. Bestalde, deigarria da PFEZren zatikako ordainketak -%34,9 jaitsi direla, urteko lehen bi hiruhilekoetako hiruhileko aitortpenak aurkezteko betebeharra kendu delako.

Sozietateen gaineko Zergaren bilketa -%27,2 jaitsi zen Bizkaian, 2019ko lehen bi lauhilekoetan baino askoz gehiago (-%5,5). Egindako itzulketak -%55,3 jaitsi dira, eta duela urtebete %385,5 igo ziren. Aurrekoaren ondorioz, bilketa garbia -%26,6 jaitsi zen 2020an, 2019an -%7,2 jaitsi zen bitartean.

Jaitsiera hori azaltzen duten faktoreen artean, atzeratu egin da mikroenpresa eta enpresa txikientzako Sozietateen gaineko Zerga aurkezteko eta ordaintzeko epea, eta 4/2020 Foru Dekretu Arauemaileak %60ko ezohiko kenkaria ezarri du pandemiari aurre egiteko, zenbait baldintza betez gero.

Zuzeneko zergapetzearen parte diren gainerako figuretatik, nabarmentzekoa da Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren (-%19,3) eta Ondarearen gaineko Zergaren

(-97,3) bilketaren jaitsiera; izan ere, zerga horren autolikidazioa aurkezteko epea, Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergan bezala, irailaren 30era arte atzeratu da.

Zeharkako zergapetzearen bilakaera

Zerga-bilketaren beherakada kontsumoaren beherakadaren ondorioz. Lehen lauhilekoan arindu egin zen itzulketen erritmoa eta bigarreanean moteldu egin da.

2020ko abuztura arte, EAEn kudeaketa propioaren zeharkako zergapetze gordinak -%13,3 egin du behera urte arteko terminoetan; aldiz, egindako itzulketak %0,5 baino ez dira hazi, eta horrek esan nahi du bilketa -%17,8 jaitsi dela termino garbietan, duela urtebete izandako %1,4ko hazkundearen aurrean.

Bizkaian, kudeaketa propioaren ondoriozko zeharkako diru-bilketa gordina, foru aldundien arteko doikuntzak egin aurretik, -%14,2 jaitsi da, itzulketek %-6,4 egin dute behera (apirilara arte %22,4 igo ziren) eta bilketa garbiak %-16,0 galdu du (2019ko aldi berean %2,9 hazi zen).

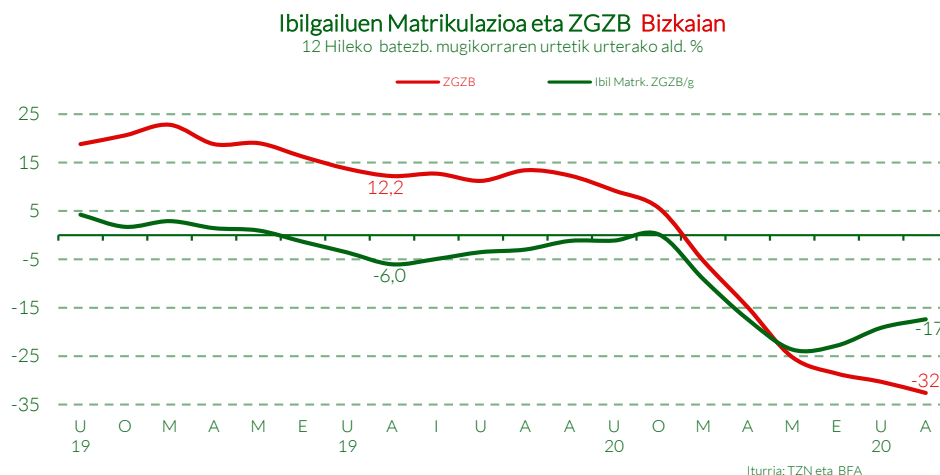
Bizkaiko BEZaren bilketa gordina (zeharkako bilketa gordin osoaren %69,1 inguru), 2020ko urtariletik abuztura, -%14,3 jaitsi da; itzulketak, berriz, -6,4 jaitsi dira, eta, beraz, bilketa garbia -%17,1 jaitsi da (duela urtebete, galera -%0,9koa izan zen).

Bizkaia beste foru aldundiei ordaindu dizkie 324,8 milioi euro 2020ko lehen bi lauhilekoetan, BEZaren doikuntzengatik (2019an baino -%8,5 gutxiago); beraz, doitutako bilketa garbia -%19,3 jaitsi da.

Kudeaketa propioko zerga berezien bilketa Bizkaian, 2020ko abuztura arte, -%12,9 jaitsi zen, duela urtebete baino %11,2 gehiago.

Haren osagai nagusia, Hidrokarburoen gaineko Zerga, -%14,5 jaitsi da urtetik urtera, petrolioaren prezioaren jaitsieragatik eta jarduera ekonomikoa uzteagatik eskariaren jaitsieragatik. Tabako-zereginen gaineko zergak bilakaera positiboa izan du, eta bilketa %1,4 handitu da.

Gainerako lurraldeekiko doikuntzak egin ondoren (295,0 milioi euro ordaindu dira eta urte arteko jaitsiera -%11,5koa izan da), Bizkaiko bilketa garbia -%13,8 jaitsi da abuztura arte (2019an %9,4 igo zen).

Diesel ibilgailuentzako homologazio-estandar berriek baldintzatutako datu txarrak lortzetik zetorren ZGZB delakoari lotutako ibilgailuak (turismoak eta motozikletak) matrikulatzeko, koronabirusaren agerpenak haren egoera asko okertu du. 2020ko abuztura arte 12.694 ibilgailu matrikulatu ziren, 2019ko epe berean baino %27,8 gutxiago. Euskadiko Ibilgailuen Renove Planak 10 milioi euroko diru kopurua agortu du dagoeneko, 5.000 ibilgailu ordezkaturata.

Hala, zenbait garraiobideren gaineko zerga bereziaren bilketa -%49,5 jaitsi da 2020ko lehen bi lauhilekoetan, eta 2019ko aldi berean %13,4 igo zen.

Zeharkako tributazioaren gainerako figurei dagokienez, 2020ko lehen bi lauhilekoetan nabarmentzekoa da Ondare Eskualdaketen gaineko Zergan -%30,4ko beherakada, kostu bidezko eskualdaketen modalitatean, 2019ko aldi berean %1,2 igo baitzen, eta horrek erakusten du erabilitako etxebizitzaren merkaturako gelditu dela (oraingoz, eragiketen kopurua gehiago jaitsi da horien prezioa baino).

Epe laburrerako aurreikuspenak

Irailaren amaieran Aldundiak neurri berriak iragarri ditu krisiaren aurrean ahulena diren enpresa eta profesionalei likidezia emateko.

Neurrien artean, langile autonomoek egin beharreko PFEZaren hirugarren ordainketa zatikatua aurkezteko betebeharra bertan behera utzi dute, lehen bi hiruhilekoetarako hartu zen bezala. Neurri horrek 2020ko zerga-bilketa murriztuko du, baina diru-sarrerak handituko ditu 2021eko errenta-kanpainan.

Gainera, urrian errenta eta ondarearen autoliquidazioak sartzen hasi dira, eta emaitza horiek ekainean sartu ohi dira.

Sozietateen gaineko Zergari dagokionez, Foru Ogasunak 11 milioi euro ordaindu dizkie irailaren 30ean Bizkaiko 901 mikroenpresa eta enpresa txiki eta ertaini, itzuli beharreko emaitza duten sozietateen gaineko zergaren autoliquidazioak aurkeztu dituzten guztiei. Horrela, ETE eta mikroenpresa horiek itzulketa bat izango dute dagoeneko, eta abenduan edo hurrengo urteko lehen hilabeteetan gauzatu ohi da.

Hori guztia kontuan hartuta, FPEK-k urrian egindako behin-behineko zenbatespenaren arabera, bat-bateko beherakada egongo da zerga itunduen diru-sarreretan, Bizkaian -%13,6 eta EAE osoan -%13,3. 2021eko ekitaldirako diru-sarrera fiskalak nabarmen berreskuratzea espero da, %6,3 Bizkaian eta ehuneko bera Euskadin.

Zerga Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald.% /urtarrila-abuztua

Adierazkariak

(datu osoa)	Bizkaia		Ara./Álav.+Gipuzkoa		Lurralde Erkidea*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Lanaren Etekinen Atxik.	6,3	0,4	6,4	0,5	5,5	0,0
Kapitalaren Etekinen eta Ondare-irabazien Atxik.	-15,3	-0,7	-31,2	2,3	2,4	-15,3
Zuzeneko Zergak	2,3	-18,5	0,8	-6,4	1,5	-6,0
BEZ. Kudeaketa Propioa / Barruko Eragiketak	2,9	-14,3	1,8	-10,9	3,5	-11,2
Ondare Eskualdaketak eta Egintza Jr. Dokumen.	1,5	-30,4	1,8	-16,1	d.g	d.g
Zenbat Garraibide gaineko Zerga	12,9	-47,9	8,7	-49,0	d.g	d.g
Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziak. Kude. Propioa	10,0	-12,7	3,3	-14,5	5,6	-12,7
Zeharkako Zergak. Kudeaketa Propioa	4,6	-14,2	1,9	-11,5	2,7	-14,3
Zergak Itunduak. Kudeaketa Propioa	3,4	-16,5	1,2	-8,7	2,1	-10,3
Egindako diru-itzulketak. Kudeaketa Propioa	14,5	-8,9	6,1	0,7	d.g	d.g

* Lurralde Erkidean, barruko eragiketen BEZa izan ezik, adierazleak zenbateko garbietan adierazi dira

Ohar Metodologikoa

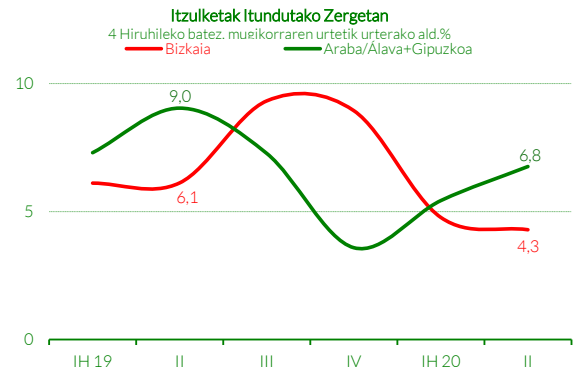
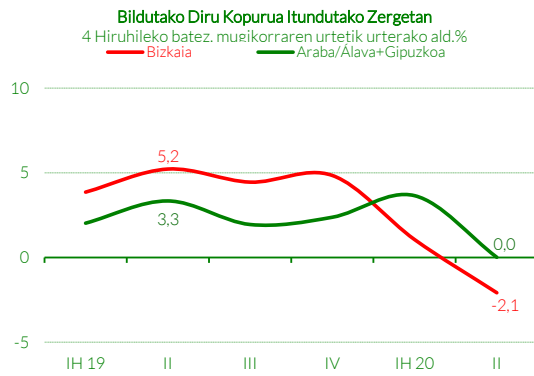
Aurkakoa adierazten ez den bitartean, zerga-adierazleak zenbateko osoetan adierazi dira, eta kudeaketa propioari dagozkio. Kudeaketa propioa lurralde-eremu bakoitzean eskuratutako diru-sarrerak dira, betiere finantza-akordioetan oinarritutako lurraldeen arteko banaketak egin aurretik.

Beraz, Koefiziente Horizontalei begira egindako BEZaren barruko berraxikipena eta Zbak nahiz modu berean banatuta Estatuarekin egindako Doikuntzak ere salbuetsita geratuko dira.

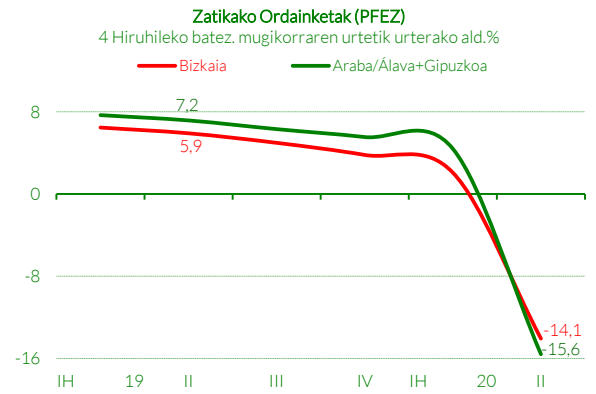
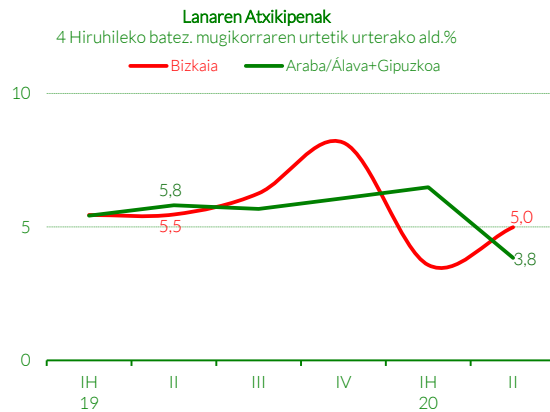
Adierazleen aukera horren ideia nagusia hazkunde izendatua eta Itun Ekonomikoaren konexio-puntuetan oinarritzen den zerga-oinarriaren euskarriaren jarraipena garatzea da.

Ekonomi Ihardueraren Fisko Adierazkarien Laburpen Grafikoa

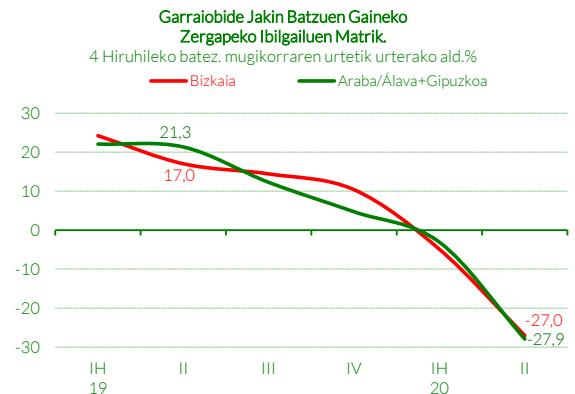
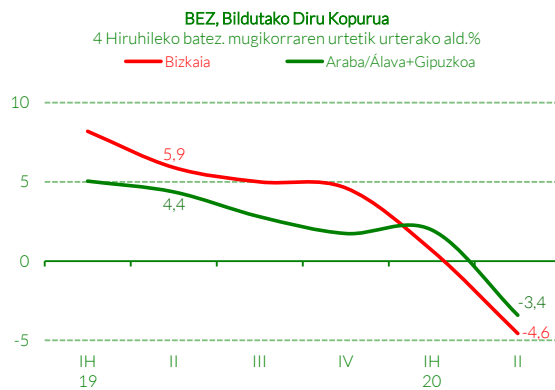
Zerga Diru-sarrera Orokorrak

Zuzeneko zergen Diru-sarrerak

Zeharkako zergen Diru-sarrerak

Datu osoak

Legezko Gordailua BI-1531-98

Argitalpena: BIZKAIKO FORU ALDUNDIA – Ogasun eta Finantza Saila

Errediakzioa, diseinu grafikoa eta infografía: EKONOMI AHOLKULARITZA ZERBITZUA

Argitalpen-itxiera: 2020ko urriaren 22an

Aldizkari honetan azaltzen diren iritziek ez dituzte adierazten inolaz ere Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza-organoen iritziak.